

köşe bucak DÜNYA

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

ocak - şubat 2026 - sayı: 82 fiyatı: 250 tl

ISSN 3309-7687
7713309768007

► Konya'da Selçuklu Çini Sanatı ► Aspendos ► Ak Manastır ► Kilmainham Hapishanesi ► Londra

Gizli Kahramanınız™

444 42 29 · konyaenerji.com.tr

GO
Selçuklu

YILDIZIMIZ GÖKLERDE

Filomuza kattığımız her yeni uçakla ay yıldızlı bayrağımızı
gökyüzünde daha yükseklerle taşıyoruz.

TURKISH AIRLINES

HOŞ GELDİN

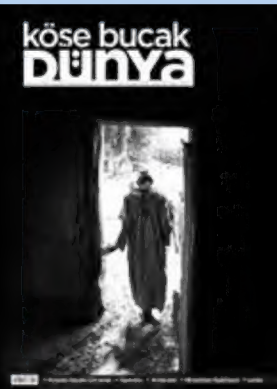
ON BİR AYIN SULTANI

Ramazanın bereketi sizinle olsun!

Köse Bucak Dünya Dergisi T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Derginin isim ve yayın hakkı Ali Sami Palaz'a aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz. Yayımlanan ilanların sorumluluğu ilan verenlere aittir. Dergimizde yayımlanan makale ve yazılarda ki görüşler yazarına aittir. B.T. Şubat 2026 İki Aylık Yayın

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ

Bütün ülke vize başvuru formlarında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları 13. maddesine göre "Seyahat Etme Hakkınızı" kullanmak istiyor musunuz?" diye bir soru vardır. Heyecanla "Evet" dersiniz ama orada sizin evet demeniz bir şey ifade etmez. Vize için başvurduğunuz ülke "Dur bakalım sen seyahat etmek istiyorsun ama biz uygun görüyor muyuz?" diye söze başlar, bir sürü evrak talep edilir ve süreç başlar. Evraklar, tapular, belgeler, banka hesap dökümleri, valla gezip geleceğim kalmak niyetinde değilimler havada uçuşur. Seyahat özgürlüğünüz kapsamında vize için başvurduğunuz ülke ikna olursa, "Buyur seyahat özgürlüğünü kullan" der ve vizenizi verir. O da belki birkaç gün belki birkaç ay...

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 13. maddesine göre insanların seyahat etme özgürlüğü varsa, vize neden var? Efendim 13. madde size kendi ülkenizden çıkma hakkı veriyor ama başka ülkeye girme hakkını garanti etmiyor. Neymiş devletlerin egemenliği hukuku varmış.

İnsanlara seyahat etme özgürlüğü verilmiş olmasına rağmen, bu özgürlüğün lafta kalması, vize şartına bağlanması, bu hakkın aslında olmadığı gerçeğini ortaya koyuyor.

Ülkelerin çeşitli nedenlerle vize uygulamasını anlıyorum. Belki de bildiğimiz bilmediğimiz birçok nedenle vize mutlaka olmalı. Ama pratikte şunu gördüm ki illegal yollarla seyahat etmek isteyenler bir şekilde gitmek istedikleri ülkeye ulaşıyorlar. Ülkelerin vize sisteminin dışında bir sistem daha var ki, insanlar bu sistemi kullanarak,

vize sistemini baypas ediyorlar. İnsanlar çoğu zaman vize sisteminden daha hızlı sonuçlarla diledikleri ülkelere ulaşabiliyorlar. Sonradan yasal olmayan yollarla ülkede kalmanın zorluklarıyla karşılaşılıyor olsalar da sonuçta istedikleri ülkeye gitmiş oluyorlar.

İnsanların seyahat özgürlüğünü kullanmalarını kolaylaştırılmalı. Vize alma süreçleri daha adil olmalı. Daha pratik çözümler bulunarak vizeler daha kısa sürede verilmeli. Belki gidecek kişiye bir taahhütname imzalatılmalı, belki başka bir yöntem bulunmalı ama mutlaka şu vize meselesi sorun olmaktan çıkmalı.

Mutlaka vize verilmesi gereken birçok kişinin vize alamadığını görüyoruz. Birçok kişinin gideceği yere zamanında gidemiyor. Aylar sonrasına verilen randevular, hazırlanan onca evrak, harcanan paralar ve sonunda çoğu zaman hayal kırıklığı...

YAPAY ZEKÂ BİZİM İÇİN YAZDI

Bu sayıda yapay zekâ dergimiz için "Gelin Kuşları"nı yazdı. Neden yapay zekâyı yazdırdık neden bir yazar yazmadı uzun hikâye ve tartışma konusu. Kısaca böyle bir şeyi denemek istedik diyelim...

YouTube : Köse Bucak Dünya
YouTube : Ali Sami Palaz

TURKISH AIRLINES

MİSAFİRPERVERLİKLE BULUŞUN

Güleryüzlü kabin ekibimizden en iyi hizmeti alın

STAR ALLIANCE

Ürün ve hizmetler, uçuşun süresine ve uçağın modeline göre değişiklik gösterebilir.

İÇİNDEKİLER

10

KONYA'DA
SELÇUKLU
ÇİNİ SANATI

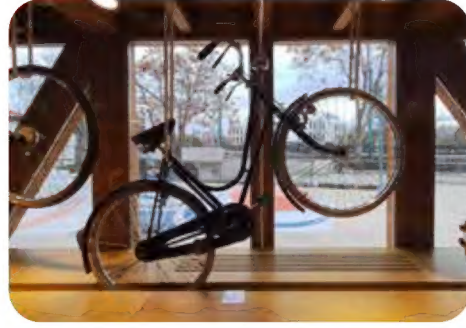
20

ASPENDOS

32

AK MANATSIR

38

VELESPİT
MÜZESİ

44

KILMAINHAM
HAPİSHANESİ

48

LONDRA

54

GELİN KUŞU

60

PORTFOLYO

KALİTELİ ENERJİ

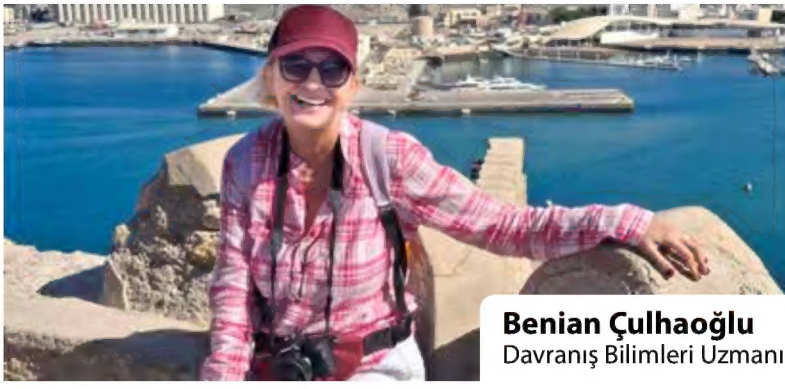
KALİTELİ HİZMET

11 Ayın Sultanı, hoş geldin.

Niyetle başlayan Ramazan, sofrada anlam bulur.

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

AŞKIM SEYAHAT

YOLCULUĞUNUZUN GÖRÜNMEZ GÜVENCESİ

Seyahat etmek, çoğumuz için sadece bir rota belirlemek ya da yeni fotoğraflar çekmekten çok daha fazlasıdır. Rutin hayatın karmaşasından sıyrılmak, farklı kültürlerle tanışmak, yeni tatlar denemek ve unutulmaz anılar biriktirmek demektir. Aylar öncesinden planlar yapılır; uçak biletleri alınır, oteller ayarlanır, gezilecek yerler listelenir. Ancak çoğu zaman tüm bu hazırlıkların gölgesinde kalan bir detay vardır: seyahat sigortası.

Genellikle vize başvurularında zorunlu olduğu için gündeme gelen bu sigorta, yolculuğun en kritik güvence noktalarından biridir. “Hiç başıma gelmedi,” düşüncesi, sigorta yaptırmamak için en yaygın gerekçelerden biridir. Evet, belki bugüne kadar sorun yaşamamış olabilirsiniz. Ama seyahat sigortası geçmiş deneyimlere değil, olasılıklara karşı koruma sağlar.

Yurt dışında karşılaşılabileceğiniz sağlık sorunlarından uçuş iptallerine, bagaj kayıplarından seyahat gecikmelerine kadar birçok beklenmedik durum, seyahatinizi alt üst edebilir. Özellikle tek başına seyahat edenler için bu güvence daha da kritiktir. Çünkü bilinmeyen bir ülkede, dilini ve sistemini bilmediğiniz bir ortamda yaşanabilecek en küçük aksilik bile büyük bir strese ve ciddi maddi kayıplara yol açabilir.

Burada sıkça karıştırılan iki kavramı netleştirmek de fayda var: Seyahat Sağlık Sigortası ve Seyahat Sigortası. Seyahat Sağlık Sigortası, adından da anlaşılacağı üzere sağlık odaklıdır ve temel amacı, “Başınıza bir şey gelirse hastanede yalnız kalmamak”tır. Ani bir kaza, beklenmedik bir hastalık ya da acil müdahale gerektiren durumlarda masrafları karşılamaya yardımcı olur. Seyahat sigortası ise daha geniş kapsamlıdır ve “Seyahat boyunca başınıza gelebilecek her türlü aksilikte yanınızda olurum” mantığıyla çalışır. Sağlık teminatlarına ek olarak uçuş iptalleri, rötalar, bagaj kaybı, kişisel eşyaların

çalınması ve zorunlu konaklama giderleri gibi durumları da kapsar. Vize başvuruları için sadece sağlık sigortası yeterli olabilir; ama “Kafam rahat olsun, her şeyi kapsasın,” diyen gezginler için seyahat sigortası vazgeçilmezdir. Çünkü yolculuk sırasında yaşanan aksiliklerin büyük bir kısmı sağlık dışı nedenlerden kaynaklanır.

Peki, zorunluluk yoksa seyahat sigortası yaptırmak gerekli mi? Cevap oldukça net: Evet. Seyahat iptali durumunda yapılan harcamaların boşa gitmesini kim ister ki? Ayrıca yurt dışında yaşanabilecek bir hastalık veya kaza hem fiziksel hem de maddi açıdan zorlayıcı olabilir. Türkiye’de geçerli olan sağlık sigortalarının çoğu zaman yurt dışında geçerli olmaması da riski artırır. Üstelik uçuş gecikmeleri, kaybolan bagajlar ve kaçırılan bağlantılar artık nadir olaylar değil, seyahatin olağan riskleri haline gelmiştir. Deneyimli bir gezgin olsanız bile bazen profesyonel yardıma ihtiyaç duyabilirsiniz.

Sigorta satın alırken en önemli nokta poliçenin kapsamıdır. Seyahatin süresi, gidilecek ülkenin vize şartları, yaş grubu ve kişisel ihtiyaçlar prim tutarını belirleyen başlıca unsurlardır. Yalnızca ucuz olduğu için yetersiz teminat sunan bir poliçe seçmek, ihtiyaç anında büyük bir hayal kırıklığı yaratabilir. Sigorta, tasarruf edilecek bir kalem değil, doğru planlanması gereken bir güvencedir. Turla seyahat edenler acentelerin sunduğu sigorta seçeneklerini değerlendirebilir; ancak poliçenin kapsamını mutlaka kontrol etmelidir.

Sigorta yaptırmak ise düşündüğünüz kadar zor değildir. Sigorta şirketleri, bankalar ve seyahat acenteleri aracılığıyla ya da online platformlar üzerinden kolayca poliçe düzenlenebilir. Poliçe alındıktan sonra dijital ve basılı kopyaların yanınızda bulundurulması, acil durum iletişim numaralarının saklanması büyük önem taşır. Olası bir sağlık sorunu yaşandığında önce sigorta şirketiyle iletişime geçmek ve

anlaşmalı hastaneler hakkında bilgi almak sürecin sorunsuz ilerlemesini sağlar.

Sık seyahat edenler için çok seyahatli (multi trip) sigortalar önemli bir avantaj sunar. Yıl boyunca birden fazla yurt dışı seyahati yapanlar, her seferinde ayrı poliçe yapmak yerine tek bir sigorta ile tüm yolculuklarını güvence altına alabilir.

Sonuç olarak seyahat sigortası, sadece bir evrak ya da zorunlu prosedür değildir. Yolculuğunuzun görünmez ama en güçlü güvencesidir. Valizinize koyamasanız da seyahate çıkmadan önce mutlaka almanız gereken bir önlemdir. Çünkü gerçek seyahat konforu, yalnızca güzel manzaralarda değil, beklenmedik anlarda da kendinizi güvende hissettiğinizde başlar.

Lezzetinize lezzet sofranıza aşk katar

- Baharat Grubu ◀
- Catering Baharat Grubu ◀
- Lezzet Harçları ◀
- Soslar ve İçecekler ◀
- Unlu Mamüller ve Pastacılık ◀
- Yöresel Lezzetler ◀

Fatih Süde
Lezzetinize lezzet katar

DOĞAL KATKISIZ
ACI TOZ BİBER
chilli powder

daha fazlası için
fatihside.com

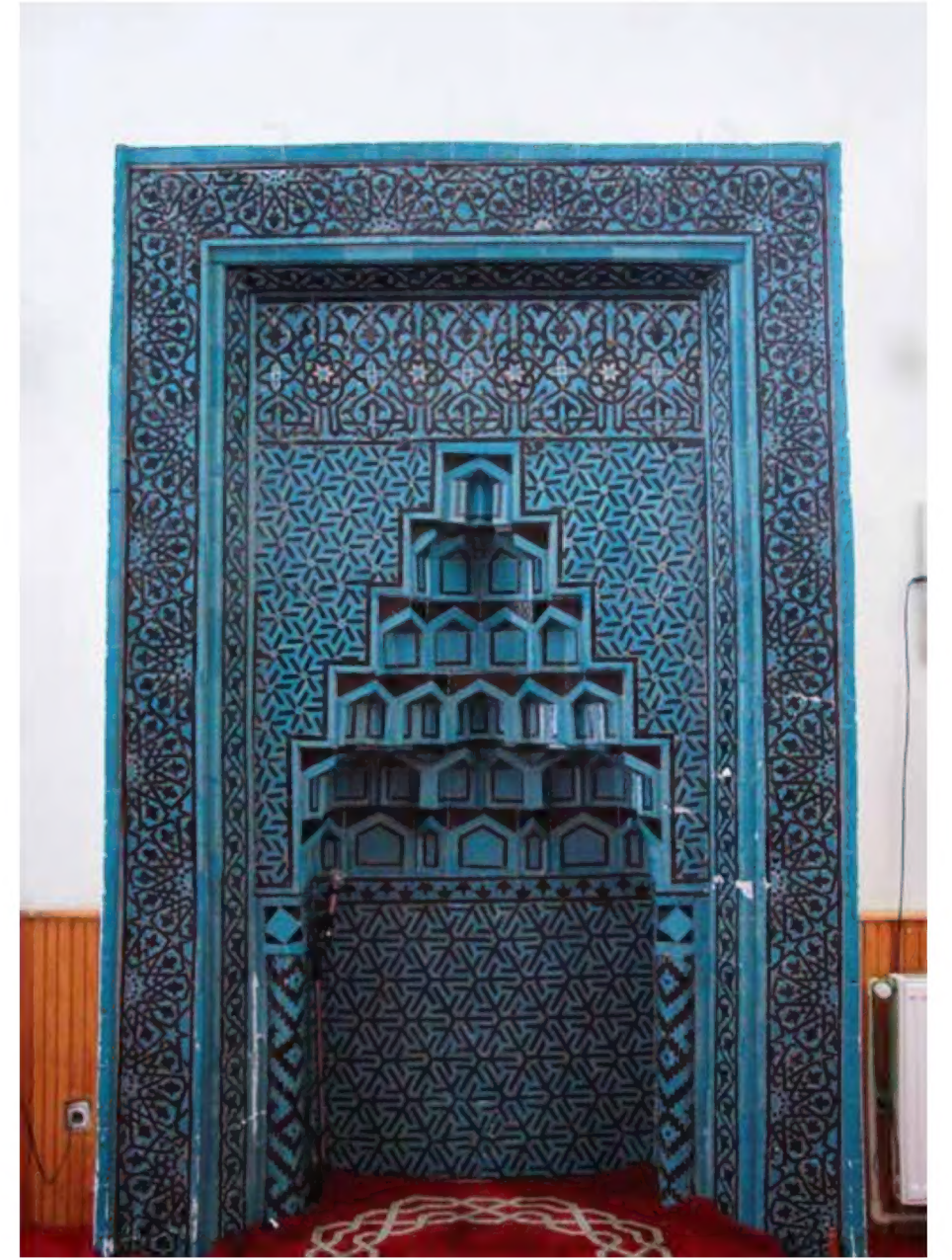

KONYA'DA SELÇUKLU ÇİNİ SANATI

Kökleri Uygur sanatına kadar uzanan Türk çini sanatının İslam sanatı içinde kendine has bir karakteri vardır. Çini bezemeler Anadolu mimarisinde Selçuklu Dönemi'nin en önemli süsleme unsurlarından biridir. Dünya mimarlık tarihine, en güzel örneklerini Türklerin armağan ettiği bir süsleme sanatı olan çini, yapılara renk ve zenginlik katan bir unsurdur. Türklerde, Büyük Selçuklularla gelişmeye başlayan bu sanatta zaman içerisinde çeşitli çini teknikleri ortaya çıkmıştır. Türk çini sanatı 12-13. yüzyılda Anadolu Selçuklu Devleti'yle zirveye ulaşmıştır. Anadolu'da ilk çini süslemenin tuğlayla birlikte kullanılışı İran'daki Büyük Selçuklu sanatının devamıdır. Anadolu'daki ilk Türk mimarisinde görülen tuğla süsleme, yerini sırlı tuğla ve çini kaplamaya bırakmıştır. Anadolu'da 13. yüzyıl boyunca kullanılan mozaik çini süsleme tekniğiyle yapılan eserler Türk çini sanatının en iyi örnekleridir. Dinî yapılarıdaki çinilerde geometrik ve nebatî süslemeler, kûfi yazılar, köşk ve saray çinilerinde ise insan, hayvan ve bitki resimlerini de içeren çeşitli figürler kullanılmıştır. Sarayların süslemesinde genellikle kare, altı ve sekiz köşeli yıldız ve haç biçimli çini levhalar kullanılmıştır. Tabii böylesine önemli eserlerin üretildiği bir şehirde birkaç tane çini atölyesi de bulunmalıydı ama 2022 yılına kadar Konya'da ya-

Yazı ve Fotoğraflar: **Ahmet Kuş**

pılan arkeolojik kazılarda herhangi bir çini fırınına rastlanmamıştı. Konya'daki Selçuklu Dönemi'ne ait bir çini fırını Sahipata Mahallesi'nde, Hasbey Darülhuffazı'nın yan tarafında yapılan kazılar sırasında ortaya çıkarıldı. Üstelik bu fırın büyük oranda sapasağlam duruyordu.

Yeri gelmişken Selçuklu sanatında görülen çini tekniklerinden de biraz bahsedelim. **Sırlı tuğla**, Selçuklu Dönemi'nde yapılarda kullanılan çini tekniklerinden biridir. Fırınlanmış tuğlanın yüzeylerinden birinin tek renk sır kaplanıp fırınlanmasından meydana gelir. **Tek renkli sırlı çiniler**, çeşitli formlarda levha hâlinde hazırlanan çini hamurunun üzerine, tek renk görünümlü bir yüzey elde etmek için genellikle astar kullanmaksızın, şeffaf ya da opak sırça kullanılarak elde edi-

len bir tekniktir. **Sıraltı**, çini hamuru üzerine yüksek ısıya dayanıklı çeşitli renkteki boyalarla yapılan süslemenin üzerine renkli ya da renksiz şeffaf sır sürülerek fırınlanmasıyla oluşturulan çini tekniğidir. Sıraltı tekniği genellikle Selçuklu köşk ve saraylarında görülür. **Altın kaplama tekniği**, sırlanmış çininin yüzeyine süsleme amacıyla altın kaplanması işlemidir. Altın varagın süslemeyi oluşturacak motiflere göre kesilip bir fırça yardımıyla yapıştırılması ve ıslak pamukla düzeltilmesinden sonra düşük derecede fırınlanmasıyla meydana getirilir. **Lüster tekniği**: Çini sanatının en önemli tekniği olarak karşımıza çıkan

luster, adını fırınlanmış sır üzerine uygulanan bakır ve gümüş oksitli yanan-döner parıldayan bir etki bırakan boyalardan almaktadır. **Minai**, Sel-

çukluların çini sanatına kazandırdığı çok renkli boyamayla yapılan farklı bir süsleme tekniğidir. Minai uygulama bakımından zahmetli ve çok

yönlü bir tekniktir. Özellikle sır üstüne uygulanan mine boyalarının hazırlanması önemli bir aşamadır. **Çini mozaik tekniği**, genellikle tek renk sırlı çinilerden kesilen farklı şekillerdeki parçaların, önceden tasarlanmış bir süslemeyi meydana getirecek şekilde düzenlenmesiyle gerçekleştirilmektedir. Mozaik süsleme elde edilirken levhalardan küçük motifler kesilir. Çiniler istenilen kompozisyonlara göre sırlı yüzeyi alta gelecek şekilde dizilir ve arkasına alçı harcı dökülerek kurumaya bırakılır. Hazırlanan bu süsleme daha sonra istenen yere monte edilir. Çini mozaik tekniği düz ya da kavisli yüzeylere uygulanabildiği için mimari süslemelerde çok tercih edilmiştir. **Sahte çini mozaik**, tek renk çini levhaların üzerindeki sırla, istenilen desene göre kazınarak hamur tabakasının ortaya çıkarılmasıyla yapılan yöntemdir. Hamur rengi ile sır sonuçta çini mozaığe benzer

şekilde görülür. **Kabartma tekniği**, hamura form verilmesi sırasında kalıp ya da oyma gibi yöntemlerle kabartma desenler meydana getirilir. **Renkli sır tekniğinde**, çini mozaikle yapılan karmaşık ve zengin süsleme kompozisyonlarını, renkli sırlarla levhalar üzerine taşımıştır. Hamur genellikle kırmızı renktedir. Desenin konturları hazırlanan levha üzerine krom ya da mangan katkılı şekerli bir karışımla çizilir. Sonra mavi, mor, yeşil, sarı, beyaz ve kırmızı renkli opak sırlarla boyanarak fırınlanır. Fırınlama ile renkli sırların, kabaran siyah konturlar sayesinde birbirine karışması

önlenmiş olur.

Konya Alâeddin Camii, Karatay Medresesi, İnce Minareli Medrese, Sırçalı Medrese ve Sahip Ata Külliyesi Konya'da Selçuklu çini sanatının en güzel örneklerinin görülebileceği yapılarıdır. Sultanlar Türbesi, Küçük Karatay Medresesi, Sadreddin Konevi Cami, Sırçalı Mescit, Tahir ile Zühre Mescidi, Beyhekim Mescidi, Bulgur Tekkesi Mescidi, Akşehir Taş Medrese, Akşehir Ulu Cami, Akşehir Güdük Minare Mescidi, Akşehir Ferruh Şah Mescidi ve Akşehir Küçük Ayasofya Mescidi Konya'da Selçuklu çini sanatının başarıyla uygulandığı diğer eserlerdir.

Tabii bir de bu listeye her ne kadar günümüze sağlam olarak ulaşmasa da Beyşehir'deki Kubadabad Saray'ını da eklemek gerekir. Saray alanında yapılan arkeolojik kazılarda Selçuklu Dönemi'ne ait çok güzel çiniler bulunmuştur. Bu çinilerin bir kısmı hâlen Karatay Medresesi Çini Eserleri Müzesinde sergilenmektedir.

Çini süslemeler açısından çoğu özgün birer eser olsa da bu yapıların en dikkat çekici olanı Sahip Ata Külliyesi, Karatay Medresesi ve Sırçalı Medrese'dir. Sultan II. İzzeddin Keykavus'un hükümdarlığı sırasında 1258 yılında ünlü Selçuklu veziri Sahip Ata Fahreddin Ali tarafından yaptırılan külliye cami, hankâh, türbe ve hamam bölümlerinden oluşmaktadır. Özellikle külliyenin türbe ve hankâh bölümleri çini süslemeler açısından çok zengindir. Caminin çini mihrabı da döneminin sanat düzeyini yansıtmaması açısından son derece önemlidir. Ayrıca minarede de çini süslemeler bulunmaktadır. Türbe kısmında Selçuklu çini sanatının en güzel örneklerini görmek mümkündür. Sahip Ata Fahreddin Ali bu türbeyi bir aile türbesi olarak külliye içerisine yaptırmıştır. Türbenin duvarları ve sandukalar geometrik ve nebatî mo-

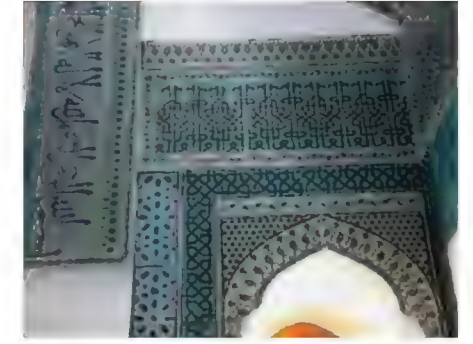
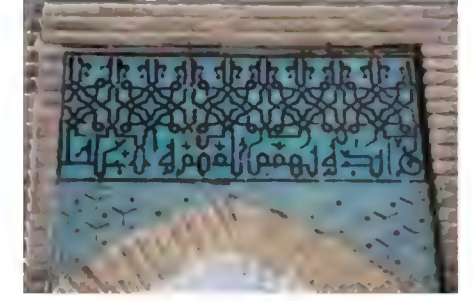
tiflerle kaplı çinilerle süslüdür. Buradaki firuze, mor, lacivert renkli çiniler desenleri, renkleri ve teknik özellikleriyle son derece usta işidir. Sahip Ata Külliyesinin sadece cami portalinde mimar olarak Kelük bin Abdullah'ın

adı vardır fakat külliye'nin çini süslemelerinin hangi sanatkâr tarafından yapıldığı belli değildir.

Karatay Medresesi 1251 yılında Sultan II. İzzeddin Keykavus'un hükümdarlığı sırasında Emir Celaleddin

Karatay tarafından yaptırılmıştır. Selçuklu sanatının muhteşem örneklerinin bulunduğu medresenin iç duvarları, kubbesi ve eyvanı firuze, lacivert ve patlıcanı mor renkli mozaik tekniğiyle yapılmış çinilerle kaplanmıştır. Geometrik ve nebatî motifler, küfi yazının çeşitli kompozisyonları çinilerde ustaca kullanılır.

mıştır. Medresenin içi o kadar görkemlidir ki çini süslemelere saatlerce bakmaktan kendinizi alamazsınız. Çini süslemelerin bir kısmı günümüze ulaşmasa da Karatay Medresesi, Konya'daki Selçuklu yapıları içerisinde en sağlam kalanlarından biridir. Özellikle kubbe içindeki gökyüzünü andıran çini bezemeler, güzelliğiyle bakanları adeta büyüler. Ne yazık ki Sahip Ata Külliyesi gibi Karatay Medresesi'nin çinilerini yapan ustanın adı da bilinmemektedir. Alâeddin Cami ise Konya'daki Selçuklu yapıları içerisinde sanatkârı bilinen bir eserdir. Mihrap ve kubbe içindeki muhteşem çiniler Kerimüddin Erdişah tarafından yaptırılmıştır. Caminin kuzeyindeki avlu kapısının üzerinde yer alan madalyon şeklindeki çini kitabe şu ifadeler yazılıdır: "Muazzam sultan, Alâü'd-Dünya ve'd-Din. Peygamber Aleyhisselam'ın hicretinin 617 yılı başlarında, Kerimü'd-Din Erdişah yaptı."

Anadolu Selçuklu sanatının en gösterişli yapılarından biri de Sırçalı Medrese'dir. Asıl adı Muslihiyye Medresesi olan yapı Orta Anadolu'da çiniye "sırça" denildiği için içerisindeki çini bezemelerden dolayı Sırçalı Medrese adıyla anılmaktadır. Medrese 1242 yılında Keykubad bin Keyhüsrev zamanında Bedreddin Muslih tarafından fıkıh ve tefsir ilmi okutulmak

için yaptırılmıştır. Bedreddin Muslih medresenin girişinde bulunan türbede metfundur. Medresenin eyvanı üzerinde bulunan çini bezemelerin ne yazık ki önemli bir kısmı günümüze ulaşmamıştır. Eyvanda bulunan altıgen çini kitabeye göre medresenin çini süslemeleri Muhammed Tusî tarafından yaptırılmıştır. Büyük sanatkâr Muhammed Tusî eyvana şu ifadeleri yazmıştır: "Yaptığım bu eserin dünyada eşi yoktur. Ben baki değilim ama bu eser hatıra olarak bakidir." "Şükür Allah içindir," "Mülk Allah içindir," "Büyüklik Allah içindir." ifadeleri de yine sanatkâr tarafından çini süslemeler arasına yerleştirilen kûfi yazılardan bazılarıdır. Eyvan üzerinde bulunan altıgen çini kitabelerden biri Almanya'ya kaçırılmıştır. Kitabe hâlen Berlin'deki Bergama Müzesi'nin İslam Eserleri Bölümü'nde sergilenmektedir.

Kuşkusuz Selçuklu çini sanatı denildiği zaman akla ilk gelen yapılardan biri de Beyşehir'deki yazlık saray olarak inşa edilen Kubadabad Sarayı'dır. Bu konuda Kubadabad Sarayı'nı farklı kılan şey ise çinilerde kullanılan figürlerin dinî yapılara göre daha zengin ve farklı bir çeşitliliğe sahip olmasıdır. Şayet köşk ve saray çinilerinden bahsetmeseydik bu yazı eksik olurdu. Saray çinilerinin bazıları yurt dışına kaçırılmış olup farklı şehirler-

deki müzelerde sergilenmektedir. Ülkemizden çalınan bu eserler en sağlam ve en nadide parçalardır. Çinilerde kullanılan figürler içerisinde insan, hayvan, kuş, balık, siren, grifon, sfenks gibi bazı efsanevi yaratıklar çoğunluktadır. Kazılarda bulunan çini eserler üzerindeki insan figürleri yuvarlak yüzlü, badem gözlü, küçük burun ve ağza sahip Uygur tipi diye tabir edilen insan figürleridir. Figürlerin çoğu Türk oturuşu diye tabir edilen bağdaş kurmuş vaziyette resmedilmiştir. Ayrıca gücü ve kudreti temsil etmesi sebebiyle sultana atfedilen çift başlı kartal figürüne de çokça yer verilmiştir. Genellikle mavi, turkuaz, siyah gibi renklerin hâkim olduğu bu çiniler sıraltı ve lüster teknikleriyle yapılmıştır.

Tabii bir dönem Selçuklu Devleti'ne başkentlik de yapmış olan Konya'nın bütün yapılarını birkaç sayfalık yazıda anlatmak mümkün değildir. Biz de yazımızda Selçuklu çini sanatı-

nın Konya'daki en iyi örneklerinden birkaç tanesini anlatarak siz değerli okuyucularımıza Selçuklu çini sanatı hakkında genel bir fikir vermeye çalıştık. Örneğin Konya'nın farklı semtlerinde bulunan Selçuklu mescitleri bile başlı başına bir yazı konusudur. İnşallah bir yazımızda da burada bahsedemediğimiz diğer Selçuklu yapılarını anlatırız.

KAYNAKÇA

Şerare Yetkin, Anadolu'da Türk Çini Sanatının Gelişmesi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1972.

**Schneider güç kaynaklarıyla
kesintisiz performans
maksimum güven**

ABLS1A24030E
Çıkış: 24 VDC 3.2 Amper

ABLS1A24100E
Çıkış: 24 VDC 10 Amper

ABLS1A24200E
Çıkış: 24 VDC 20 Amper

ABLS1A24050E
Çıkış: 24 VDC 5 Amper

Güç kaynaklarının 12 VDC ve 48 VDC çıkışlı seçenekleride mevcuttur.

444 42 29

knyendustrienerji
knyendustri

KNY ENDUSTRI
ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş.

bilgi@knyendustri.com.tr

knyendustri.com.tr

ASPENDOS ANTİK KENTİ

Yazı ve Fotoğraflar: **Hasan Durucan**

Günümüzde hala ayakta olan ve ziyaretçi akınına uğrayan bu Agora'da vaktiyle kimler zaman geçirdi? Derin bir iç çekerek bahçesinde kimler dinlendi? Çatlamış dudaklarını ıslatmak adına çeşmesinden kimler bir yudum su içti? Tarihin tozlu izlerini taşıyan.

bu yapıtta vaktiyle hangi konuşmalara şahit olundu? Buraya gelip sadece bunu hissetmeli, yaşamalısın. Burası sana ne istiyorsan onu anlatır.

Aspendos, sadece Anadolu'nun değil tüm Akdeniz dünyasının günümüze kadar en

iyi korunarak gelmiş Roma Dönemi tiyatrosudur ve bu sebeple de ayrıca ün kazanmıştır. Şehir, bölgenin en büyük nehirlerinden Köprüçay yakınlarındaki tepe düzlüğünde kurulmuştur. Akdeniz ile ulaşımını ve gelişmesini yakınındaki nehre ve

dolayısıyla çevresindeki bereketli topraklara borçlu olan Aspendos'ta bugün çoğunlukla tiyatro ve su yolları ziyaret edilir. Şehre ait diğer yapıların kalıntıları ise tiyatronun yaslandığı tepenin düzlüğünde yer alır.

Tarihçiler şehrin yakınlarında akan nehrin kenarında İ.Ö. 467 yılında Yunanlılarla Persler arasında geçen, Eurymedon Savaşı adıyla anılan savaşta Yunan tarafının kazandığından bahseder. Aspendos, Büyük İskender'e hileli yollarla direnme göstermeye çalışsa da sonuçta teslim olup, şehirde yetiştirilen ünlü atlar ve altın karşılığında vergi borcunu kabul etmişlerdir. İskender'in ölümünden sonra Ptolemaios egemenliğine giren şehrin, en parlak dönemi şüphesiz ünlü tiyatro ve su yollarının inşa edildiği Roma İmparatorluk dönemidir.

Aspendos Tiyatrosu gerek mimari özellikleri gerekse iyi koruna gelmişliği ile Roma Devri tiyatrolarının günümüzdeki en seçkin temsilcilerinden biridir. Tanrılara ve devrin imparatorlarına adanan yapı, Roma tiyatro mimarisinin ve yapım tekniğinin son çizgilerini sergiler. Devrinin görkemli yapılarından biri olan Aspendos tiyatrosu yaklaşık yirmi bin kişi alabilmekteydi.

İ.Ö. 161 İLE 180 yıllarını kapsayan İmparator Marcus Aurelius devrinde Theodoros'un

oğlu mimar Zenon tarafından inşa edilmiştir. Girişin iki anında Grekçe ve Latince yazıt-

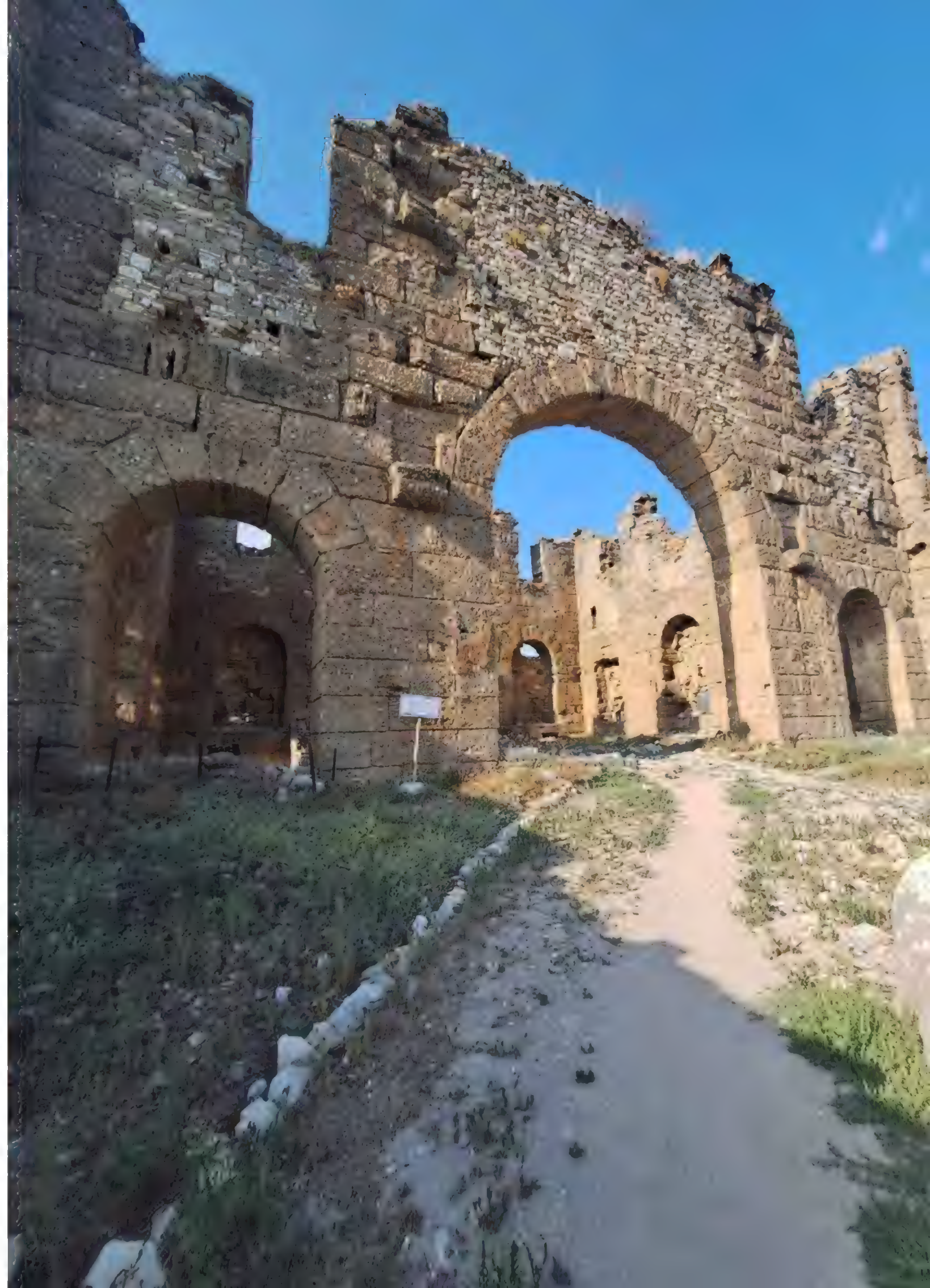
lardan Curtius Crispinus ve Curtius Auspicatus adlı şehrin zengini iki kardeş tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Tiyatronun yanında şehrin ziyaret edilebilir en önem-

li kalıntıları su yollarıdır. Aspendos su yolu sistemi antik su yollarının günümüze dek koruna gelmiş en iyi örneklerinden biridir. Genel görünümü, yaklaşık bir kilometre

uzunluğundaki kuzey güney konumlu kemerli köprünün her iki ucundaki su basınç kuleleri oluşturur. Şehrin suyu tepede yer

yer görülebilen ana kayaya oyulmuş armut şeklindeki sarnıçlarda toplanırken, İ.S. 2. ve 3'üncü yüzyıllarda tüm yapılarla beraber su yolu sistemi geliştirilerek suyun daha düzenli elde edilmesi başarılmıştır. Tiyatronun yaslandığı, yer yer sur duvarları ile çevrili tepenin üzerinde ise şehir merkezinin yapıları olan agora, bazilika, anıtsal çeşme, meclis binası ile anıtsal tak, cadde ve Hellenistik tapınak, görülmesi gerekli kalıntılardır.

Böylesine ufak bir ölçekte bir kentin tüm Akdeniz dünyasının en geçerli parasını basması ve anıtsal yapılarla donanması ekonomisindeki rahatlıkla açıklanabilir. Şehir ekonomisini ayakta tutan en önemli ihracat ürünü bugün kurutulup pamuk tarımında kullanılan, yakınlarındaki Kapria Gölü'nden elde edilen tuzdur. Diğer ihracat ürünleriyle beraber ulaşım elverişli nehir aracılığıyla diğer Akdeniz pazarlarına gönderilen tuz, şehrin en önemli gelir kaynağıydı. Ayrıca bağcılık ve buna bağlı olarak şarapçılık, zeytin ve zeytinyağı ile diğer tahıl ürünleri ve yaş meyve şehrin tarıma dayalı diğer ihracat ürünleriydi. Tarihçiler Aspendos'ta yetiştirilen atların tüm Yakındoğu ve Akdeniz dünyasının en aranan atları olduğunu kaleme

alırlar. Aspendos, Bizans ve Selçuklu dönemlerinde varlığını sürdüren şehirlerden biridir. Ünlü tiyatrodaki Selçuklu dönemi onarım izlerini özellikle dış cephe ortasındaki anıtsal kapı eklenişinde ve cephesindeki koyu kırmızı desenli sıva kaplamada görmek mümkündür. Selçuklu sultanlarının konakladıkları, kervansaray olarak düzenlendiği düşünülen sahne binasının günümüze dek sağlam kalabilmesinin en önemli nedeni de bu Selçuklu onarım ve korumacılığına bağlıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk de 1930 yılında burayı ziyaret etmiş ve bu ziyarette birlikte "Bu tiyatroyu restore ediniz. Ama kapısına kilit vurmayınız. Burada temsiller veriniz, güreşler düzenleyiniz." diyerek tarihe not düşmüş ve onarılıp yeniden

kullanılması için direktifler vermiştir.

UNESCO Dünya Miras Merkezi tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, Aspendos Antik Kenti Su Kemerleri ve Tiyatrosu'nun 13 Nisan 2015 tarihi itibarıyla UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine kaydedilmesi uygun görülmüştür. Aspendos'a gelmişken; antik tiyatro yolu üzerindeki etkileyici Tarihi Aspensos Köprüsü'nü de ziyaret etmeyi unutmayın.

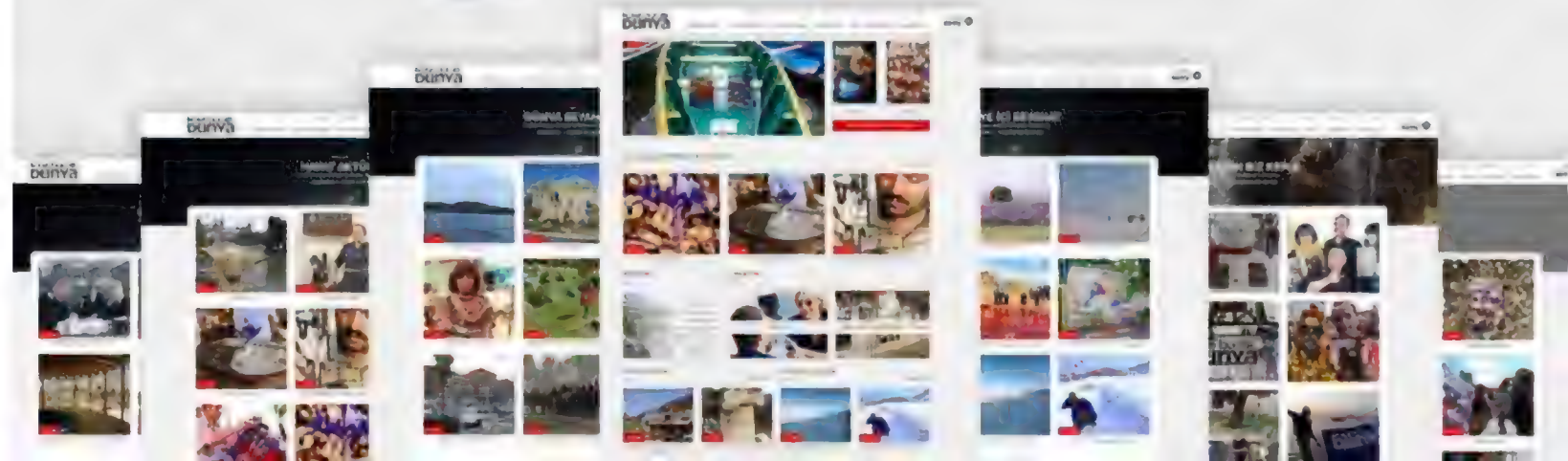
KAYNAK: T.C. Antalya Valiliği web sitesinden alıntılar yapılmıştır.

köse bucak
Dünya
WWW.KOSEBUCAKDUNYADERGISI.COM.TR

**Yeni yüzü
ile yayında**

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

Kebabın Kalbi Odun Ateşinde Atar

18 yıllık ustalığın meşe odunuyla buluştuğu yer
Köşem Kebap Ali Usta

Damak tadına ve lezzete önem verenlerin adresi belli: Köşem Kebap.

Konya'da bir buçuk yıldır hizmet veren Köşem Kebap, odun ateşinde pişen özel kebabları ve geleneksel tatlarla kattığı ustalıklı yorumlarıyla dikkat çekiyor.

"Lezzetin Köşesi" sloganıyla yola çıkan işletme, kısa sürede ağızının tadını bilenlerin uğrak noktası oldu.

Konya'da kebabın özüne sadık kalırken yenilikçi dokunuşlar ekleyen Köşem Kebap, her tabakta emek ve ateşin ustalığını buluşturuyor.

Ali Usta, burada tadılacak her bir lezzetin kendilerine has dokunuşlarla hazırlandığını ve tadanın bambaşka bir deneyim yaşadığını belirtiyor. 18 yıldır bu işi yaptığını söyleyen Ali Usta, Köşem Kebap'ın öne çıkan lezzetlerinden de bahsediyor.

Tavuk But Kebabı, sıradan but kebablarını unutturacak türden. Burada butlar, fırın kebabı yağında pişiriliyor. Ali Usta, "Et közü görmeden kebab olmaz," diyerek özenle seçilmiş büyük butları odun ateşinde pişiriyor.

Köşem Kebap'ın bir diğer fark yaratan lezzeti ise Fırın Kebabı. Geleneksel Konya usulüne sadık kalınarak, bakır kazanlarda ve meşe odunuyla pişirilen kebab; meşe odununun verdiği derin tat ve koku sayesinde damakta unutulmaz bir iz bırakıyor.

Menüde yer alan Kuzu Gerdan Kebabı, tandır kazanının en alt kısmında ağır ateşte yavaş yavaş pişiriliyor. Bu yöntem, etin lif lif dağılmasını ve yumuşacık bir kıvam almasını sağlıyor.

Tandır Çorbası da Köşem Kebap'ta farklı bir yorumla hazırlanıyor. Usta, çorbayı doğrudan fırın kebabının etiyle yaparak geleneksel lezzeti adeta bir ana yemeğe dönüştürüyor.

Konya mutfağının vazgeçilmezlerinden Tandır Tiriti de mekânın gözde lezzetlerinden biri. Köşem Kebap, bu yerel yemeği tandır etinden hazırlayarak tritin üzerine ekliyor ve geleneksel lezzete kendi imzasını atıyor.

Köşem Kebap'ta yukarıda bahsettiğimiz lezzetlerin dışında birçok başka seçenek de bulabilirsiniz. Unutmadan, her Pazartesi güveçte kuru fasulye günü!

Bunca güzel lezzetin fiyatlarını duyunca şaşıracaksınız.

Köşem Kebap adının hakkını veriyor: Gerçekten de, lezzetin köşesi burası!

Burası Ali Usta'nın yeri — Ankara Yolu'nda, SSK binasının arkasında.
Gerçek lezzet usta ellerde!

www.kosemkebabaliusta.com.tr

Lezzetin Köşesi **KÖŞEM KEBAP ALI USTA**

Sadece yemek değil, bir lezzet deneyimi yaşarsınız. Ali Usta'nın elinden çıkan her lezzet, gerçek kebab tutkunları için özenle hazırlanır. Her lokmada emek, her tabakta lezzet.

Lezzetin Peşindeysen. Biz Buradayız.

Fevzi Çakmak Mah. 10503. Sk. No:1 (SGK Arkası) KARATAY/KONYA
+90 536 826 0058 | +90 332 342 4603

**MENÜMÜZ,
FİYATLARIMIZ VE
TÜM LEZZETLER İÇİN**

**QR KODU
TARATIN**

KONYA'NIN BİLİNMEYEN HAZİNESİ;
AKMANASTIR

Yazı ve Fotoğraflar: **Mustafa AKGÖL** - Gazeteci / Yazar

Konya turizm açısından öyle zengin bir tarihe, derin kültürel yapıya ve fiziki alanlara sahip ki saymakla bitmiyor. Dünyada eşine ender rastlanan maddi ve manevi değerleri var. Eşsiz eserleri, doğal güzellikleri var.

Konya'da nereye baksanız önemli bir tarihi değer var. Bu tarihi değerlerden birisi de varlığı pek bilinmeyen **Akmanastır**'dır. Akmanastır vaktiyle Konya'yı ziyaret eden seyyahların dikkatini çekmiş ve birçok kaynakta ismi geçen tarihi ve kültürel bir değerdir. Buradaki mezarlar, Kaya kilisesi Antakya ve Kapakadokya'da ki kilise yapıları ile benzerlik göstermesi bu manastırın farklı kılmanlıdır.

Ak Manastır'ın aslen Konyalı olup III. yüzyılın ikinci yarısı ile IV. yüzyıllarda yaşamış olan Aziz Khariton tarafından kurulduğu ve ölünce buraya gömüldüğü belirtiliyor tarihi kaynaklarda.

Akmanastır ile ilgili İ. Hakkı Konyalı, Anadolu Selçuklularının Konya ve havalisini işgal ettikleri zaman buranın bir Hristiyan mâbedi olduğunu ve Hristiyanlık âleminde yayılmış bir şöhrati olduğunu belirterek şu bilgileri vermektedir; **“Burada iki mâbed bulunuyordu. Birisi manastır diğeri de mescittir. Asırlar boyunca Hristiyanlarla Müslümanların müşterek bir ibadetgâhi haline gelmiştir. Manastır kazma ile oyul-**

muş olup mabedin kapısı ve üç penceresi cenuba açılır. Sol taraf dağdır. Mabed; yanlarında tonoz kubbeli birer dehlizi bulunan dört; dörder köşeli büyük sütun üzerinde yükselen bir ana kubbe şeklinde oyulmuştur. Doğu tarafındaki mihrabı ve vaftiz yeri yarım kubbe halindedir. Mihra- bın sağında ve solunda önleri açık küçük hücreler görülür. Son sütuna Yunanca bir kitabe hakkedilmiştir. Kazma işleri mâbe- de çekici bir durum sağlamıştır. Manastır- da kazıldığı tarihi gösteren bir kitabe yok- tur. Mabedin önünde kırık pehle taşında yunanca bir kitabe parçası vardır. Bu taşın Emir Aslan'ın Selçuk tarzındaki mezar ta- şının kaidesi olduğunu tahmin ediyoruz. Mâbedin sağında ve solunda pencereli, raflı tek ve iki katlı oyma taş hücreler var- dır. Bunlardan altısı sağlamdır. Yedisinin ön kısımları çökmüş ve yıkılmıştır. Mâbe- din kible tarafında aynı şekilde dağa oyul-muş bir küçük kilise daha vardır. Mâbedin önünde ve alçakta kısmen dağa oyulmuş kısmen taşla yapılmış üçüncü bir mâbed de hâlâ ayakta- dır.” (Konyalı 1997: 1087)

Hakkında birçok hikâye ve efsaneden bahsedilen Akmanastır'ın Rumca kitâbesine göre Spilaotissa, yani Mağara Meryemi'ne ithaf edilmiş ve kayalara oyulmuş büyük bir kilise, altı veya yedi şapel, keşiş hücreleri ve

toprak seviyesinin altında Aziz Khariton'un bir mucize eseri ortaya çıkardığı bir kutsal kuyu, ayazma (kutsal su kaynağı), çeşitli mekânlar ile bir podiyum bulunmaktadır. Manastır'ın XX. yüzyıl başlarında harap bir halde olduğu ve her yıl 28 Eylül'de kutlanan Khariton Yortusu'nda Ortodokslar tarafın- dan ziyaret edildiği çeşitli seyyahlar tara- fından anlatılmaktadır (Mimiroğlu, 2010: 86-87).

Seyahatnamelerde Akmanastır

Bu Manastır Konya'ya gelen seyyahların- da dikkatini çekmiştir. Akmanastır sırası ile IV. Kyrillos (XIX. yy.), W. M. Ramsay ile G. Bell (1905), F. W. Hasluck (1911) ile S. Eyice (1964) tarafından incelenmiş, N. S. Rizos, J. R. S. Streett'de birer kitap yayınlamıştır. Sille bölgesini ilk anlatan Carsten Niebuhr'dur. 1766 yılında yapılan ziyaretin anlatıldığı **“Reisebeschreibung nach Arabien und Anden Umliegenden Landern”** adlı yayın- da Niebuhr, çok kısa bir şekilde Akmanas- tır'dan bahseder. Alman seyyah Niebuhr, Aralık 1766'da yaptığı ziyarette manastırı şöyle tasvir eder: **“Konya yakınında bir dağda hâlâ meskûn ve kilisesi ile muh- telif hücreleri kayadan oyulmuş bir Rum manastırına rastlanır.”** (Eyice 1966: 135).

Hristiyan devri arkeolojisi bakımından Ana-

dolu'yu en iyi tanıyan arkeologlardan biri olan William Mitchell Ramsay, Akmanastır hakkında bilgi verirken manastıra Müslü- manlarca da önem verildiğini, kompleksin içinde küçük bir de cami bulunduğunu bildirir: **“Bu manastır, şehrin beş mil ka- dar kuzeybatısında ve St. Philip (Takkeli Dağ) dağının hemen dibinde, kayalık dar bir vadi içindedir. St. Chariton Manastırı vadinin kuzey tarafındaki dik bir uçuru- mun altında olup, Müslümanlarca da kut- sal sayılmaktadır. Ortasında bir mescit bulunmaktadır.”** demektedir. Ramsay, bu camiye Mevlevi dervişlerinin başı olan Çe- lebi Efendi'nin her yıl zeytinyağı vakfettiğini yazmıştır.

Bölge ile ilgili ikinci seyahatname, İstanbul patriği olan Kyrillos'a aittir. 1815 yılında İs- tanbul'da Yunanca olarak basılan yayında Niebuhr gibi, sadece Akmanastır (Hagios Khariton)'dan bahsedilerek, kısa bir tanım- lama yapılmıştır. Bir diğer seyahatname A.M. Lebedes'in 1899 tarihli **“Ai en mono- litois Monai Kappadokies Kai Lukianas”** adlı Yunanca yayınıdır. Lebedes, Sille'de bulunan Kriakon Kilisesi ile Aziz Haritanos (Akmanastır) Manastırı'ndan ve Aya Elena Kilisesi'nden bahsederek, Akmanastır'da bulunan kitabeleri verir. 1900'lü yılların başında bölgeye gelen G.L.Bell ise, 1906 yılında yayınlanan **“Notes on a Joumey Th- rough Lycaonia and Cilicia Fourth Article”** adlı makalesinde uzun bir şekilde Aya Ele- na'dan ve Kriakon'dan bahsederek, ayrıntılı bilgi verir. Bölgeyi 1967 yılında **Mikroasia- tika Khronika** adlı dergide **Demetrokalles** anlatmıştır. Demetrokalles Sille'ye verilen çeşitli isimler ile Aya Elena ve Kriakon kilise- sinden kısaca söz etmektedir.

Sultan I. Alaeddin'in Kayınpederi ve Bizans İmparatorluğu'nun Soyundan Gelenler Akmanastır'daki Mezarlıkta Mı?

İ. Hakkı Konyalı, **“Sultan 1. Alaeddin'in Ka- yınpederi' Eski Kalanoros (Alanya) (Alâi- ye Beyi) Tekfur Hristiyan Kırvard (Kır Vard) (Eger Müslüman Olmadıysa) bu manastırda gömülü olması tahmin edile- bilir.”** şeklinde bir ifadede bulunmaktadır. Konyalı ayrıca, **“Bu Manastır'ın içine Sel- çuk Devletinde hizmet alan emirlerin de gömüldükleri bazı mezar taşı kitabelerin- den anlaşılmaktadır.”** demektedir. Konyalı; **“Sultan Alaeddin Alaiye'vi alırken Kırvard kalenin anahtarı ile beraber kızını da hü- kümdara şenliği ile beraber düğün de ya- pılmıştı. Sonra Mahperi-Hand hatun adını alan bu kadın Kayseri'deki türbesinde gö- mülüdür. Kalenin beyi Kırvard da Konya Akşehri'nde oturmayla memur edilmişti. Akşehir adlı kitabımı yazarken bunun mezarını, türbesini aradım, bulamadım. Tarihi kaynaklarda da bir işaret yoktur.**

Konya'da kendi adını taşıyan bir köy bu- lunduğuna göre kızı Mahperi Hatun'un ve torunu Keyhüsrev'in şefaatharı ile sürgün hayatından af edilerek başkentte yerleş- miş ve bazı vakıflar tesis etmiş olması da muhtemeldir.” demektedir (Konyalı,1997: 1087-1089).

Daha önce Manastır'ın avlusunda bulunan ve Selçuklu sandukaları biçiminde olan bir mezarın üstündeki kitâbede, burasının, 1297'de ölen Bizans imparatorları soyun- dan loannes Komnenos Mavrozomes'in torunu ve loannes Komnenos'un oğluna ait bir mezar olduğu yazılıdır. Bazı araştırmacı- lar (Hasluck) ölünün adını Mikhael Emîr Arslanes olarak okumuşlar, bazıları (Witteck) ise Mikhael Amiras Olanes şeklinde açıklamış- lardır. Bu sonuncu çözümü daha sonra de- ğıştiren Wittek, Amiras Olanes (Emîr oğlanı veya oğlu) şeklindeki açıklamanın doğru olmayıp bunu “Emîr'in arslan oğlu” şeklinde anlamının daha doğru olacağını ileri sür- müştür. Şimdi Konya Müzesi'nde bulunan bu mezar taşının, Bizans imparator soyun- dan olduğu halde Selçuklu hizmetine giren ve hayatının sonunda Akmanastır'a keşiş olarak çekilen Emîr loannes Komnenos'un yine Hristiyan olarak ölen oğluna ait olduğu kesindir (Eyice 1989: TDV, İslam Ansiklope- disisi 281-282).

İbn Bibî'nin Selçuklular tarihinde, Sultan Alâeddin Keykubad'a (1219-1237) karşı bir komployu haber verdiği için kendisine beylerbeylik verilen ve hükümdarın sadık bendelerinden olan bir Emîr Komnenos'tan bahsedilir. Akmanastır'a 1297'de defne- dilen Mikhael, Sultan Gıyâseddin Keyhus- rev'in (1192-1196) Bizans'a sığındığı sırada yanında misafir olup kızıyla evlendiği ve sonra beraberinde Konya'ya getirdiği ka- yınbabası Mavrozomes'in ailesine mensup bir kişidir. Yani bu mezar meşhur Mavrozo- mes veya Komnenos'a ait değil, sadece on- ların Hristiyan olarak ölmüş bir torunlarına aittir (Eyice 1989: TDV, İslam Ansiklopedisi 281-282).

Efsaneye Göre Yardan (Uçurumdan) Dü- şen Hz. Mevlâna'nın Oğlu Aziz Khariton Tarafından Kurtarılmıştır

F. Hasluk 'Bektaşilik Tetkikleri' adlı kitabında bu manastır hakkında şunları yazar: **Ma- nastıra memur Hristiyanlar bunun mev- cudiyetini şöyle bir menkıbe ile izah eder- ler: “Celâleddin'in oğlu manastırın üst yanındaki yardan düşmüş ve esrarengiz bir pir tarafından tehlikeden kurtarılmış- tır ki bu zat sonra kilisedeki tasvir saye- sinde AYON HARITON olmak üzere teşhis edilmiştir. Bu keramet el'an Celâleddin'in halifeleri tarafından Mevlevi tarikatının reisi daima müessisin sülalesindendir. Her sene bir miktar kandil yağı hediye ge- tirilmek sureti ile tezekkür edilmekte ve**

bundan maada Çelebi tarafından sanede bir gece bu mescitte ibadet edilmektedir.” (Konyalı 1997:1085).

Akmanastır'ın Türk Tasavvufundaki Özel Yeri ve Hz. Mevlânâ'nın Sıklıkla Zi- yaret Etmesi

Ahmed Eflâkî'nin Menâkıbü'l Ârifin'inde an- latıldığına göre; **“Deyr-i Eflatun Manastırı” (Eflatun Manastırı)'nın başpapazı, bütün papaz ileri gelenlerinden yaşlı ve engin bilgili bir adamdı. İstanbul, Frenk Sis, Ca- nik daha başka vilayetlerden kendi din- lerinin ilimlerini öğrenmek için ona gelir, ondan din ahkâmını öğrenirlerdi. İşte bu başpapaz hikâye etti ki; “Mevlânâ bir gün bir dağın eteğinde bulunan bu Deyr-i Efla- tun'a gelmişti. Soğuk su çıkan mağaranın dibine kadar gitti. Ben de mağaranın dı- şında durmuş ne olacak diye bakıyordum. Mevlânâ yedi gün, yedi gece o soğuk su içinde oturdu. Ondan sonra kendisinden geçmiş bir halde dışarı çıkıp yola koyul- du. Gerçekten onun mübarek vücudunda hiçbir değişiklik olmamıştı.”** (Konyalı,1997: 1089).

Manastır, Kurtuluş Savaşı'na kadar Rumlar tarafından yaşatılmış, 1923'te boşaltıldıktan sonra hızla harap olmuş, önündeki ek bina- ları yıkılıp ortadan kaldırılmış, sadece kaya içine oyulmuş kilisesi, bir şapeli ve bazı hü- creleriyle içinde su bulunan kuyu kalmıştır. (Eyice 1989: TDV, İslam Ansiklopedisi 281- 282). Konya'nın Selçuklu İlçesi'nde Takkeli Dağ'ın eteğinde bulunan manastır Büyük- şehir Belediyesine devredilmiş olup turizme kazandırılması için restorasyon çalışmaları başlatılmıştır. Yapı 1998 yılında “Korunması Gerekli Kültür Varlığı” olarak tescil edilmiştir (AA. Erişim Tarihi: 09.12.2025).

KAYNAKLAR:

BEËS, N. Athanasiou. (1922) .Die Inschriftenauf- zeichnung des Kodex Sinaiticus und die Mari- a-Spiläotissa-Klosterkirche bei Sille, Berlin

DANIK, Ertuğrul (1997). Konya, Sille'deki Aya Elena Kilisesi, Türk Etnografya Dergisi, sayr: 20, s. 177-192

DOĞAN .M. SABRİ (2007). https://konyamiz. blogspot.com/2007/07/sillenin-efsanelere-ko- nu-olan-eflatun.html (Erişim Tarihi: 20.12.2025).

Eflâkî, Ahmed (1964) Menâkıbü'l-ârifin, Âriflerin Menkıbeleri (nşr. Tahsin Yazıcı), 1976, Ankara. I, 294, 551. a.mlf., Âriflerin Menkıbeleri (trc. Tahsin Yazıcı), İstanbul s. 284, 533.

EYİCE, Semavi., (1966). “Konya ile Sille Arasında Ak Manastır, Menakıb Al-Arifindeki Deyr-i Efla- tun”, Şarkiyat Mecmuası, S. 6, , s. 135-160.

EYİCE, Semavi (1967). “Akmanastır (S. Chariton) in der Nähe von Konya”, Polychordia-Festschrift Franz Dölger, Amsterdam II, 162-183.

EYİCE, Semavi (1989). Ak Manastır. TDV, İslam Ansiklopedisi (1989) Cilt:2: s.281-282. İstanbul (Erişim Tarihi: 08.12.2025)

HACIGÖKMEN, Mehmet Ali (2017), Manuel Mavrozomes ve Türkiye Selçuklu Devletine Hizmeti Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi- Sayı: 18 Sayfa: 249-265

KONYALI, İbrahim Hakkı (1997). Konya Tarihi, Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınları, s:1083-1090. Burak Matbaası, Ankara

MİMİROĞLU, İlker Mete (2010) Ak Manastır. Konya Ansiklopedisi Cilt-1 Seri: A. 86-87 Konya Büyükşehir Bld. Yay. Erman Ofset. Konya.

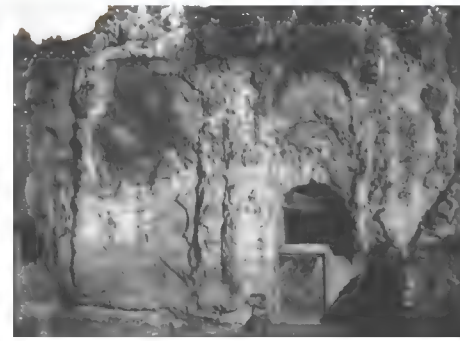
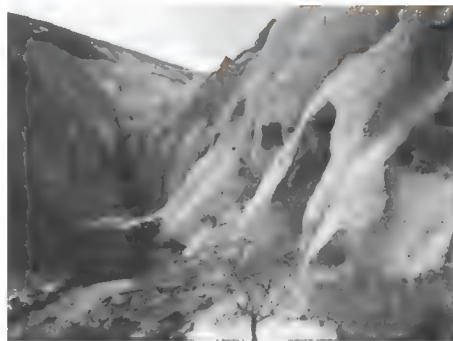
WEB KAYNAKLARI

<https://www.aa.com.tr/tr/kultur/konyanin-kisla-icinde-gizli-kalmis-tarihi-mekani-akmanastir-aa-ekibince-goruntulendi/3407130>

<https://www.konyapedia.com/makale/280/ak-manastir> (AA. Erişim Tarihi: 09.12.2025).

<https://www.pusulahaber.com.tr/ak-manastir-1810706h.htm>

<https://islamansiklopedisi.org.tr/akmanastir> <https://web.archive.org/web/20230130110815/https://www.historystudies.net/dergi/tar-201512ce463.pdf> https://www.google.com/search?sca_esv=ad5d78fe25a26ce1&q=A-yazma+Ne+Demek+TDK&sa=X&ved=2ahU-KEwjWosab7e-QAxWzS_EDHb5CAI4Q1QJ-6BAhcEAE&biw=1536&bih=703&dpr=1.25

33 **riza** turizm
seyahat acentası

Alkolsüz Cruise Gemisiyle Umre Deneyimi İçin
Yeriniz Hazır
ARROYA
CRUISES

VELESPİT MÜZESİ

İki Tekerek Üzerinde Bir Şehir Serüveni

Konya, sadece Türkiye'nin değil, dünyanın da sayılı bisiklet şehirlerinden biri olma yolundaki iddiasını, açılışıyla büyük ses getiren Velespit Müzesi ile taçlandırdı. Ocak 2026'da kapılarını açan bu özel müze, bisikletin bir ulaşım aracından çok daha fazlası; bir kültür, bir tutku ve bir yaşam biçimi olduğunu kanıtlıyor.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya'nın 680 kilometre ile Türkiye'nin en uzun; dünyanın ise ikinci en uzun bisiklet yolu ağına sahip şehri konumunda olduğunu belirten Başkan Altay, bir bisiklet şehri olan Konya'da çok sayıda örnek projeyi hayata geçirdiklerini söyledi. "Bisiklet yollarımızı artırmak ve standardını yükseltmekle ilgili çalışmalar yürütüyoruz. Ayrıca Konya, bisiklet kullanıcıları için her türlü detayın düşünüldüğü bir şehir. Bisiklet tramvayımız ve yine kapalı otoparkların tamamında oluşturduğumuz bisiklet parklarımızla birlikte kullanıcılarımıza güvenli bir şehir sunmayı arzu ediyoruz.

Velespit Müzesi'nin de Darülmülk Projesi kapsamında Kılıçarslan Meydanı'ndaki Meydan Evleri'nde hizmete başladığını ifade eden Başkan Altay, müzenin bisikletin tarihine ışık tutarak "Bisiklet Şehri Konya" vizyonuna katkıda bulunacağını söyledi.

Müzenin isminin "Velespit" olması tesadüf değil; bu isim Konya halkının bisikletle kurduğu o eski ve samimi bağın bir sembolü.

Müze İçerisinde Sizi Neler Bekliyor?

Velespit Müzesi, üç ana bölümden oluşan zengin bir içerik sunuyor:

Bisikletin Evrimi Koleksiyonu:

Müzedeki bisikletin atası sayılan ahşap "draisienne" modellerinden, 1800'lerin dev ön tekerlekli "penny-farting" bisikletlerine kadar nadide parçalar sergileniyor.

Konya'nın yerel tarihine damga vurmuş, 1950'li yıllarda postacıların, esnafların ve işçilerin kullandığı emektar bisikletler, hikâyeleriyle birlikte ziyaretçileri karşılıyor.

Dijital ve İnteraktif Deneyim Odaları:

Sadece izlemekle kalmıyorsunuz; müze içindeki Sanal Sürüş Simülasyonları sayesinde Konya'nın tarihi caddelerinde pedal çevirebiliyorsunuz.

Dijital Arşiv Panoları üzerinden, Konya'da 1920'lerden bugüne düzenlenen bisiklet yarışlarının fotoğraflarına,

Bir dizi etkinlik yapacağız. Arkadaşlarımız çalışıyor. Hem Konya'da hem Türkiye'de hatta dünyada Konya'nın bisiklet başkenti olduğu ilgisini oluşturacak etkinlikler planlıyoruz" sözlerini sarf etti.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, tüm çocukları ve aileleri Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilen Velespit Müzesi'ni görmeye davet etti.

Türkiye'de bir ilk "Bisiklet Tramvayı"

Velespit Müzesi'ndeki bu derin tarihi yolculuğu tamamlayan en önemli unsur, müzenin hemen dışındaki sokaklarda akıp giden Bisiklet Tramvayı'dır.

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından

gazete kupürlerine ve madalyalara dokunmatik ekranlarla ulaşabiliyorsunuz.

Yaşayan Atölye ve Eğitim Alanı:

Müzenin bir köşesi, eski bir bisiklet tamirhanesi şeklinde dekore edilmiş. Burada bisikletin mekanik yapısı hakkında bilgi verilirken, genç kuşaklara bisiklet bakımının incelikleri anlatılıyor.

KONYA AVRUPA 2026 BİSİKLET BAŞKENTİ

Başkan Altay, müzede ilk bisikletlerden ve parçalarından bugünün son teknoloji bisikletlerine kadar çeşitli materyalin ve dijital sunumların yer aldığını belirterek, Buraya geldiğinizde eğlenceli vakit geçirecek, Konya'nın ve dünyanın bisiklet tarihine ilgili önemli bilgilere sahip olacaksınız" ifadelerini kullandı. Başkan Altay, 2026 yılında "Avrupa Bisiklet Başkenti" unvanıyla bu alanda çeşitli çalışmalara imza atmaya devam edeceklerini de sözlerine ekledi. "2026 Bisiklet Başkenti" sıfatıyla birçok etkinlik düzenleyeceklerini, bunlardan bir-

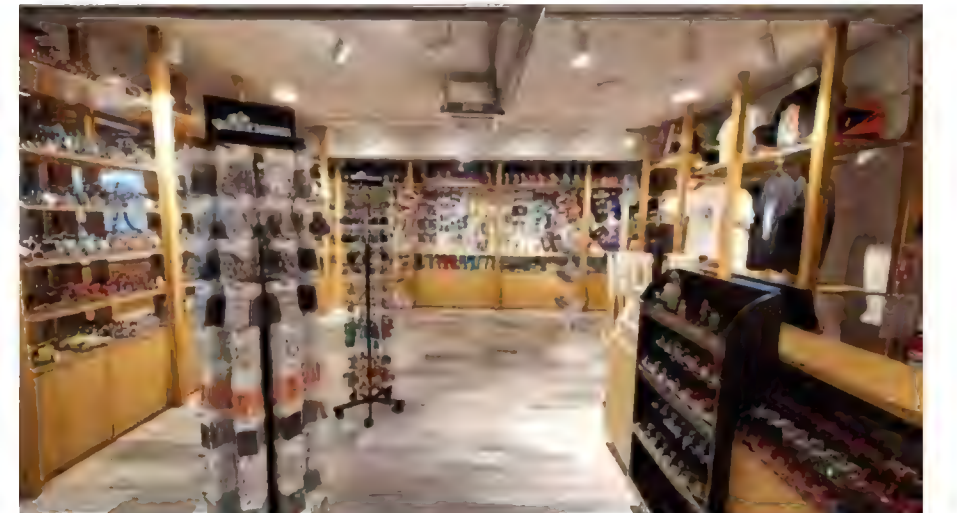
sinin de "Bisiklet Festivali" olduğunu ifade eden Başkan Altay, "Hatta bazı günlerde şehrimizin bazı noktalarını araç trafiğine kapatıp sadece bisikletlerin kullanılacağı zamanlar oluşturmayı da hedefliyoruz.

hayata geçirilen ve Türkiye'de bir ilk olan bu tramvay, sadece bisikletliler için özel olarak tasarlandı. Müzede bisikletin tarihine doyduktan sonra, modern bir vizyonunun ürünü olan bu tramvayı görmek

şehre dair bakış açınızı değiştirecek.

İç Mimari: Koltukların yerini alan özel sabitleme aparatları sayesinde 21 bisiklet güvenle taşınabiliyor.

ANADOLU’NUN İLK CAMİSİ HABİBİ NECCAR YENİDEN İBADETE AÇILDI

HATAY – 6 Şubat 2023 depremlerinde ağır hasar alarak yerle bir olan Anadolu’nun ilk camisi Habibi Neccar, Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen kapsamlı yenileme çalışmalarının ardından 27 Aralık 2025 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımıyla dualarla ibadete açıldı.

Deprem’in İzleri Vefa ile Silindi

Hatay’ın simge yapılarından biri olan ve İslamiyet’in Anadolu’daki ilk mührü kabul edilen **Habibi Neccar Camii**, Konya Büyükşehir Belediyesi’nin “Kardeş Şehir” projesi kapsamında başlattığı hummalı çalışmalarla eski ihtişamına kavuştu. Yaklaşık 3 yıl süren titiz restorasyon sürecinde, her bir taş uzman arkeologlar ve restoratörler eşliğinde adeta iğneyle kuyu kazılarak yerleştirildi.

Başkan Altay: “Ecdat Mirasına Vefa Borcumuzdu”

Açılış töreninde konuşan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı **Uğur İbrahim Altay**, Hatay ve Konya arasındaki kardeşlik köprüsüne vurgu yaparak şunları kaydetti:

“Deprem’in ilk anından itibaren Hataylı kardeşlerimizin ya-

nında olduk. Ancak bu sadece bir fiziksel inşa süreci değil, aynı zamanda bir gönül inşa sürecidir. Habibi Neccar Camii, ecdadımızın bize bıraktığı en kıymetli emanetlerden biriydi. Konya halkı adına bu tarihi yapıyı aslına uygun şekilde ayağa kaldırmış olmanın gururunu yaşıyoruz. Buradaki her bir taşta Konyalı kardeşlerimizin duası ve emeği var.”

Adım Adım İhya Süreci: Neler Yapıldı?

Restorasyon süreci, modern teknikler ile geleneksel el işçiliğini bir araya getirdi:

Enkazdan Gelen Hafıza: Yıkılan duvarlardan çıkan orijinal taşlar tek tek numaralandırılarak korumaya alındı ve %80 oranında yeniden yapıya dahil edildi.

Minare ve Kubbe: Tamamen yıkılan minare, bölgeye özgü sarımsı kalker taşlarıyla, depreme dayanıklı çelik güçlendirmelemlerle aslına uygun inşa edildi. Çatı yapıyı hafifletmek için ahşap sisteme dönüştürüldü. Mimari form korunarak kolonlara yeni taşıyıcılar eklendi. Böylece yapı gelecekte olası depremlere karşı daha dayanıklı hale getirildi.

El Emeği Süslemeler: Caminin içerisindeki ahşap işçilikleri

ve hat yazıları, Konya’nın usta sanatkarları tarafından yeniden canlandırıldı.

Çevre Düzenlemesi: Caminin avlusu ve çevresi, medreseleriyle birlikte bir “Külliye” konseptinde modernize edilerek ziyarete açıldı.

İlk Cuma Namazında Büyük Coşku

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımıyla gerçekleştirilen resmi açılışın ardından, 2026 yılının ilk Cuma namazında cami cemaatiyle buluştu. Hataylı vatandaşlar, şehrin kalbi olan bu caminin yeniden açılmasını büyük bir sevinç ve gözyaşlarıyla karşıladı.

BİR GEZGİNİN GÖZÜNDEN KILMAINHAM HAPİSHANESİ TAŞ DUVARLARIN ANLATTIĞI HİKÂYESİ

Yazı ve Fotoğraflar: **Benian Çulhaoğlu**

Dublin sokaklarında dolaşırken, şehrin canlı havasının birkaç adım ötesinde bambaşka bir dünya olduğunu fark ettim. Kilmainham Hapishanesi'nin önüne geldiğimde, daha kapıdan içeri girmeden bu yapının sıradan bir müze olmadığını hissettim. Taş duvarlar sessizdi ama sanki anlatacak çok şeyleri vardı. Bir gezgin olarak pek çok tarihi mekân gezdim, fakat Kilmainham'a adım atmak, geçmişle doğrudan yüzleşmek gibiydi.

1787'de başlayıp 1796 yılında inşa edilen yapı, 1924'e kadar hapishane olarak kullanılmış. Giriş bölümündeki bilgilendirme panolarını okurken, buranın yaklaşık yüz elli yıl boyunca binlerce insanın kaderine tanıklık ettiğini fark ettim. Hapishanenin kapatıldıktan sonra uzun süre terk edildiğini ve sonunda gönüllülerin çabalarıyla restore edilerek 1971 yılında müze olarak açıldığını öğrendim.

Kilmainham Hapishanesi, dünyadaki tarihi cezaevleri ile karşılaştırıldığında orta büyüklükte olduğu söylenebilir. Yıllar önce ziyaret ettiğim Alcatraz'a kıyasla büyük, 2012'de

gördüğüm Auschwitz gibi kamp tipi yapılarla karşılaştırıldığında ise hem alan hem kapasite bakımından çok daha küçük diyebilirim. Ancak Kilmainham'ı önemli kılan şey büyüklüğü değil, taşıdığı tarihsel ve sembolik ağırlığı. İrlanda'nın bağımsızlık sürecinde oynadığı rol, onu "küçük ama anlamı büyük" cezaevlerinden biri hâline getiriyor.

Kilmainham, 18. yüzyılın sonlarında inşa edildiği için dönemin cezaevi anlayışına uygun olarak tasarlanmış. Uzun koridorlar, tek kişilik hücreler, Doğu Kanadı (East Wing) gibi çok katlı bir ana blok, avlu ve idari bölümlerden oluşuyor. Aynı anda birkaç yüz mahkûmu barındırabilecek kapasiteye sahip.

Dar ve uzun koridorlarda yürürken ayak seslerim yankılanıyor. Hücrelerin kapıları önünde durup içeri baktığımda, bu küçük alanlarda insanların yıllarını geçirdiğini hayal ediyorum. Hücrelerin basitliği beni en çok etkileyen şeylerden biri oldu. Bir yatak, birkaç temel eşya ve soğuk taş duvarlar. Bazıları ise tamamen boştu. Bir gezgin ola-

rak, bu koşulları görmek bana tarihin, kitap sayfalarından çok daha gerçek olduğunu gösterdi.

Gezinin en çarpıcı bölümlerinden biri Doğu

Kanadı'ydı. Yüksek tavanlı ve çok katlı bu alanın ortasında durup yukarı baktığımda, gözetim sisteminin ne kadar baskıcı olduğunu fark ettim. Yukarıdan aşağıya uzanan hücreler, mahkûmların her an izlenebildiğini hissettiren bir düzen içindeydi. Burada dururken, yalnızca fiziksel değil, psikolojik bir hapishanenin de varlığını duyumsadım. Sadece gezmek amaçlı bulunduğumu hatırlayıp gülümsedim.

Hücrelerden birine merak edip girdim. Kapıyı tekrar açtığımda içime dolan ferahlık, az önce yaşadığım hissin ne kadar berbat olduğunu daha da belirginleştirdi. O an anladım ki, bu hücreler sadece duvarlardan ibaret değil; insanın ruhuna dokunan, iz bırakan yerler. Bu deneyim, gezimin en unutulmaz anlarından biri oldu.

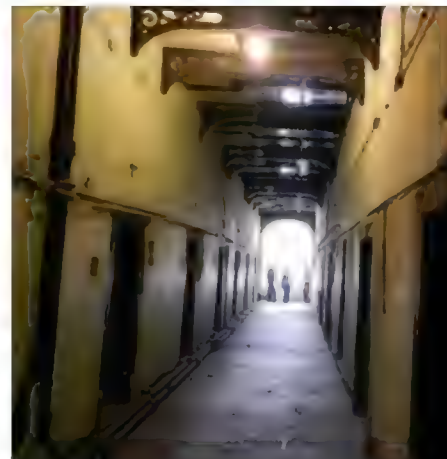
Açık avluya çıktığımda gökyüzünü görmek kısa bir rahatlama sağladı ama atmosfer hâlâ ağırdı. Avlunun, İrlanda tarihindeki önemli olaylara sahne olduğunu öğrendiğimde, burada bulunmanın anlamı daha da derinleşti. Sessizce etrafı izlerken, bir gezgin

olarak turistik bir mekânda değil, tarihin tam ortasında durduğumu hissettim.

Kilmainham Hapishanesi'nde kalan ünlü isimler gezinin etkisini artıran bir diğer unsurdu. Charles Stewart Parnell, İrlanda'nın bağımsızlık mücadelesinde önemli rol oynayan Patrick Pearse, Joseph Plunkett, James Connolly, ülkenin devlet başkanı olacak Éamon de Valera da bu hapishanede yatmıştı. Onların hikâyelerini okumak, hücrelerin önünde dururken geçmişle aramda güçlü bir bağ kurmamı sağladı.

Gezinin son bölümünde yer alan sergi alanlarında mektuplar, fotoğraflar ve kişisel eşyalar vardı. Bu eşyalar, tarihi olayları soyut bir anlatı olmaktan çıkarıp insan hikâyelerine dönüştürüyordu.

Kilmainham Hapishane Müzesi'ni en çok ziyaret edenler tarih meraklıları. Özellikle İrlanda'nın bağımsızlık süreciyle ilgilenen kişiler için burası çok önemli bir nokta. Üniversite öğrencileri, akademisyenler ve araştırmacılar müzeyi sıkça ziyaret ediyor. Okul gezileri kapsamında gelen öğrenci grupları,

müzenin eğitim yönünü öne çıkarıyor. Bunun yanında gezginler ve turistler, şehrin kültürel ve tarihî durakları arasında burayı mutlaka görmek istiyor. İrlanda halkı için ise burası yalnızca bir müze değil, aynı zamanda kolektif hafızanın bir parçası.

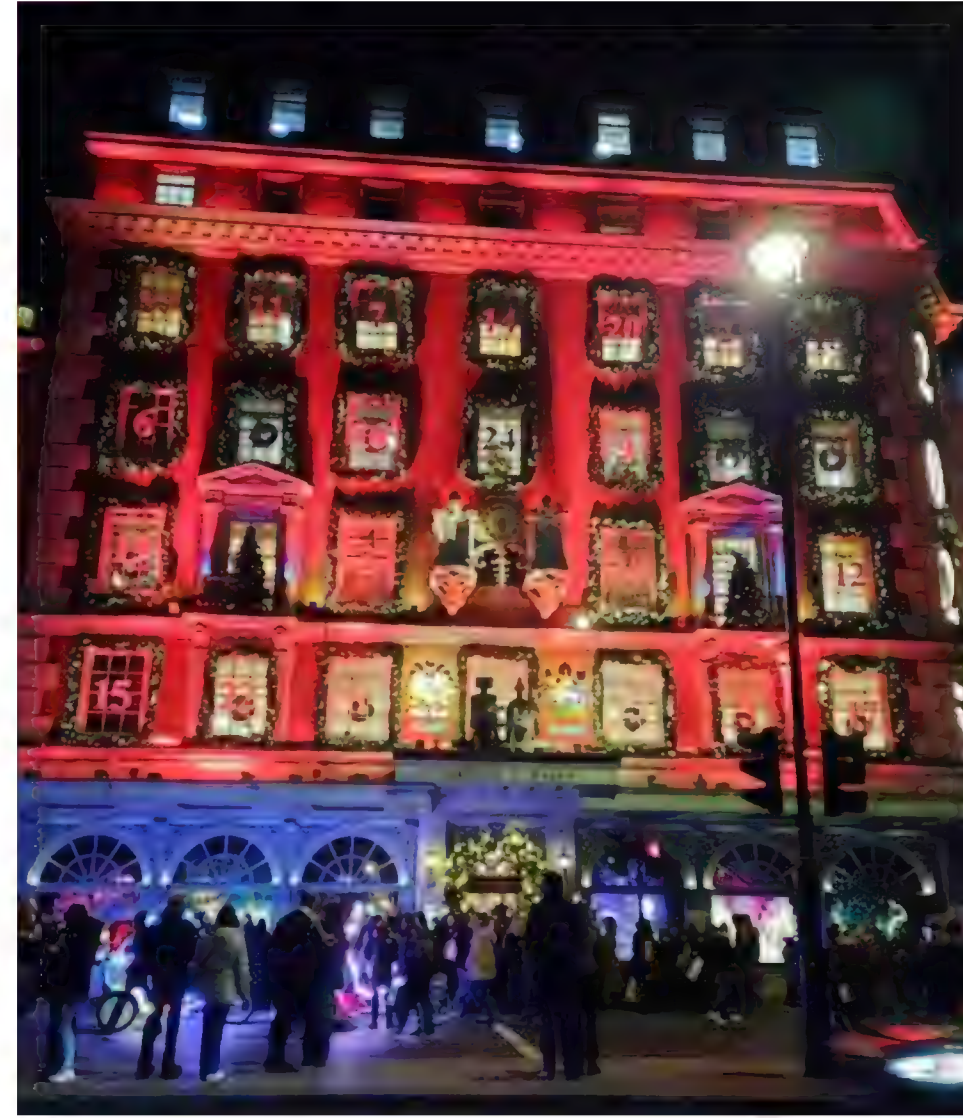
Kilmainham Hapishanesi'nden ayrılırken kısa sürede olsa kaldığım demir parmaklıklar arasından kurtulmanın verdiği rahatlama hissi yüzüme yansırken, içimde ise derin bir hüznün ve saygı vardı. Bu gezi bana yalnızca İrlanda tarihini öğretmedi; özgürlük, adalet ve insan iradesi üzerine düşünmemi sağladı. Elli yılı aşkın süreden beri müze olarak hizmet veren Kilmainham, bir gezginin zihninde uzun süre silinmeyecek izler bıraktı. Bazı yerler vardır, gezilip geçilmez; insanı değiştirerek uğurlar. Kilmainham Hapishanesi benim için tam olarak böyle bir yer oldu.

BİR CHRISTMAS ŞEHİRİ: LONDRA

Yazı ve Fotoğraflar: **Tuğba Hilal Kabakçı**

Tatil deyince kendimizi sakın ve huzurlu ortamlarda hayal ederiz öyle değil mi? Şimdi sizi kaotik bir şehirde tatile götüreceğim. Londra'ya...

Ekonomik sorunlar yaşadığımız son günlerde yurtdışına çıkmak hayallerimizin gerisinde kalmaya başladı. Peki size iki kişi beş yıldızlı otelde yazın yapacağınız tatilden daha uygun dolu dolu yurtdışında gezebileceğinizi söylesem. Evet maalesef artık yurtdışı gezileri ülkemizde deniz, kum, güneş tatillerinden daha uygun hale gelmeye başladı.

İngiltere hem vize sürecinin zorluğu hem de pahalılığı ile bilinen bir ülke. Öncelikle vizeyi nasıl aldığımızdan bahsetmek istiyorum. Böyle kritik ülkelerin vize başvurularını güvenilir şirketlerden yapmanızı tavsiye ederim. İngiltere seni ülkeneye bağlayan bir iş, düzenli gelir, bir seyahat planı ve bankada seyahatinizi finanse edebileceğiniz kadar paranızın olmasını önemsiyor. Yani geri döneceğine dair ispatlar arıyor diyebiliriz. Ayrıca daha önce Birleşik Krallığa gitmiş birinin

de seyahatiniz esnasında size eşlik etmesi de vize sürecinin olumlu sonuçlanmasını sağlıyor. Benim ülkeye üçüncü seyahatimdi ve vizem bir günde çıktı, kız kardeşimin ise ilkti ve sonuçlanması 10 gün sürdü.

Biz Christmas döneminin süslü Londra'sını yaşamak için seyahatimizi kasımın son haftası olarak planladık. Uzun uçuşlar için THY tercih ederim, bu kez de daha pahalı olmasına rağmen öyle yaptık buna rağmen 2 kişi gidiş dönüş 25 bin TL ödedik. Ancak tam bu tarihlerde Pegasus 15 bin TL'ye uçmuştu. Londra'da Türkiye'den uçabileceğiniz 3 havalimanı var: Gatwick, Heathrow ve Stansted. Konaklamanıza göre yakın havalimanını seçebilirsiniz çünkü üçü de turistik merkeze neredeyse aynı mesafede.

Konaklama yeri olarak daha önceki seyahatlerimde tecrübe ettiğim otellerden birini tercih ettim. Londra genelinde ve dünyada da pek çok noktada bulunan Travellodge otellerinden birinde kaldık. Otel Londra'nın turistik merkezine 40 dk uzaklıkta 3. zone

içinde bir bölgede idi. Richmond bölgesinde konforlu sessiz sakin bir oteldi ve buraya kahvaltı hariç 2 kişi 8 gece 350 Sterlin ödedik. Bu zincir oteller kahvaltı olarak bulundukları ülkenin geleneksel kahvaltısını veriyor. Bu yüzden otelde kahvaltı menüsü oldukça sade.

Londra'da şehir içi ulaşım oldukça kolay. Her bölgeye metro ve gece yarısına kadar çalışan ikonik iki katlı otobüslerle ulaşabilirsiniz. Oyster ya da Travel kart alabilirsiniz. Biz uzun süreli ve şehirden uzak bir lokasyonda kaldığımız için 8 günlük oyster kart aldık. Gişe görevlisine otelinizin hangi bölgede olduğunu söylerseniz size seyahat kartınızla alakalı yardımcı olacaktır. Seyahat kartlarınızı havalimanındaki gişelerden de alabilirsiniz. Şehir içinde seyahat ederken citymap uygulamasını kullandık.

Londra'ya ilk gittiğimde bu kadar keyif alacağımı düşünmemiştim. Londra son derece kaotik bir şehir. Turistik merkezlerde gerçek bir İngiliz ile karşılaşmanız son derece zor. Tam bir göçmen şehri diyebiliriz. Şehrin her yerinde hırsızlık vakaları var. Elinizdeki telefondan çantanızdaki paraya kadar her şeyinizi çalabilirler. Tedbirli olmanızı tavsiye ederim.

Londra tüm bu kaotik yapısını fırsata çevirmiş ve en çok turist alan şehirlerden biri haline gelmiş. Müzeleri, tarihi alışveriş merkezleri, doğası, gastronomisi, devasa parkları ve Thames Nehri'nin şehre verdiği muhteşem manzara Londra'yı vazgeçilmez kılıyor. Ünlü markaların gösterişli mağazaları alışveriş tutkunlarını cezbediyor.

Londra ayrıca bir arşiv şehri. Tarihi belgelerin saklandığı ve araştırmacılara açık zengin bir arşivi var. Dünyanın öteki ucunda ya-

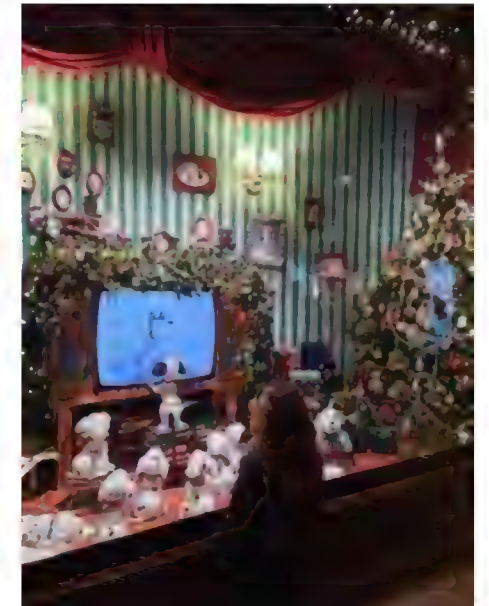
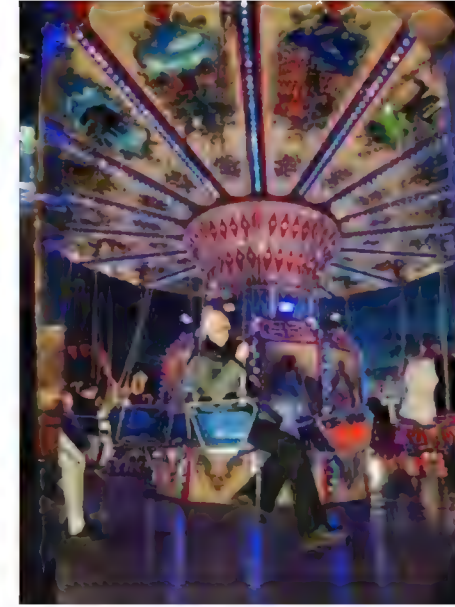
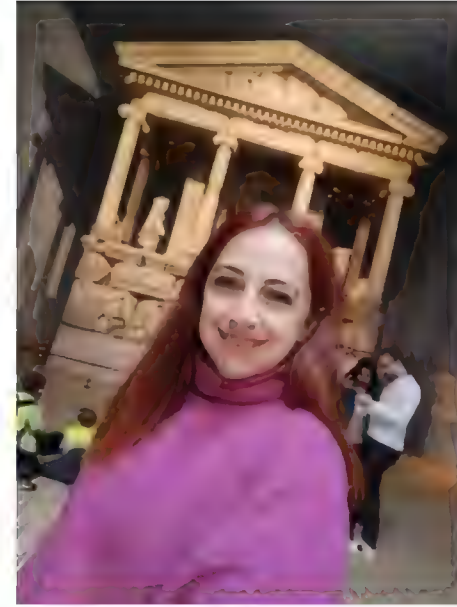

şanmış bir olayın belgesini burada bulmak sizi şaşırtmasın. İngiltere yıllarca yalnızca siyasi değil arkeoloji, tarih, botanik gibi pek çok alanda da ajanları ile dünyanın her yerinden pek çok bilgi ve belge toplayarak onları muhafaza etmiştir. Arşivindeki yazılı kaynakların yanında müzelerinde de milyonlarca eser sergileniyor. Londra'ya gittiğinizde ziyaret etmeniz gereken ilk yer tartışmasız British Museum. Öncelikle gezi için en az üç saat ayırmanız gerekiyor. İngilizlerin 18. yy.dan itibaren Anadolu, Mezopotamya, Asya'dan bazen habersizce alma bazen de hediye yoluyla elde ettikleri eşsiz tarihi eserler görülmeye değer. Türkiye'den götürülen Nereidler Anıtı, Halikarnassos Mozaikleri ve Mozole kalıntıları, Knidos Aslanı, Ksantos Payava Lahti ve Harpy Anıtı, Açıana Höyük İdrimi Heykeli'ni ziyaretinizde atlamayın. Müzenin Mısır koleksiyonu sayısız mumya ve lahitleri ile İngilizlerin eserlere verdiği değerleri açıkça gösteriyor. Müzenin girişi ücretsiz. Ancak uzun kuyruklar beklemek istemiyorsanız web sitesinden ücretsiz ya da küçük bir bağış karşılığında rezervasyon yaptırmanızı tavsiye ederim.

Görülmesi gereken en önemli müzelerden biri ise Natural and History Museum.

İngiltere'de özel butik alanlar hariç tüm müzeler ücretsiz tüm müzeler büyük şirketler (aileler) tarafından fonlanıyor ya da bağışlarla ayakta kalabiliyor. Natural and History Museum da bunlardan biri. Dünyanın var olduğundan buyana geçirdiği tüm evreler, canlı türleri tamamıyla gerçek örnek ve kalıntılar aracılığı ile öğretiliyor. Öğretiliyor diyorum çünkü müze bir biyoloji okulu gibi. Tüm canlıların evrimlerini açıklayıcı bilgiler sayesinde tek tek öğreniyorsunuz. Devasa dinozorlar da dahil neredeyse tamamı gerçek objeler kullanılmış. Bu müze için de en az 2 saat ayırmanız gerekir.

Londra özelinde İngiltere'yi anlamak için Victoria and Albert Museum'u ziyaret etmenizi mutlaka

tavsiye ederim. İngiltere'nin ikonik kraliçesi Victoria ve büyük aşkı Albert'in İngiltere toplumunu nasıl dönüştürdüğünün izlerini de göreceksiniz. Dedik ki tüm müzeler gerçek eserlerle dolu fakat bu müze tarihi değer kazanmış replikalarla dolu bir okul gibi. 19. yy.da İtalya gibi sanat açısından zengin bölgelere gidemeyen öğrenciler için belli başlı sanat eserlerinin birebir aynısı yapılarak buraya getirilmiştir. Bugün hala öğrencilerin eğitimlerine katkıda bulunuyor. Onlarca metrelik devasa sütunlardan, ikonalara, stellerden lahitlere pek çok eserin replikası bulunuyor. Ayrıca müzenin içinde sizi 19. yy. sanatı ile buluşturacak şahane bir kafe de var. Müze için 2 saat yeterli olacaktır.

Londra bir müze kenti ancak tamamını gezmeniz için birkaç ayınızı burada geçirmeniz gerekir. Şimdi kısa zamanda gezebileceğiniz mekanlara bakalım. Oxford Street

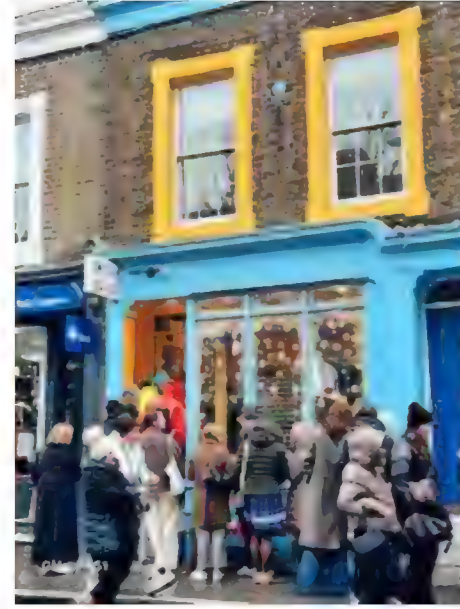
en meşhur caddesi ve burada markaların büyük mağazalarına ulaşabilir ve her daim süslü ve ışıltılı caddenin tadını çıkarabilirsiniz. Burada China Town'a uğrayıp Uzak Doğu yemeklerini mutlaka tadın. Soho'daki eğlence mekanlarını tiyatrolarını da gezererek Londra'nın eğlenceli yüzü ile tanışın. Royal Opera House'da bir opera bileti alın. Disney mağazasına mutlaka uğrayın çocuklarınız bundan çok memnun olacaktır. Lego meraklısı iseniz o devasa mağazayı mutlaka gezin hem legoları deneyin hem satın alın. Lego pasaportunuzu da almayı unutmayın.

Big Ben Londra'nın en ikonik yapısı. Dünyanın en büyük dört taraflı saati olarak biliniyor. 96 metrelik saat mimarisi ile Westminster Sarayı'nın bir parçası gibi görünüyor. Bir diğer ikonik yapı ise Tower Bridge. Thames Nehri üzerinde 19. yy'ın sonunda inşa edil-

miş iki kuleden oluşan bir mimari harika. Doğu ve Batı Londra'yı birbirine bağlamak için yapılan köprü nehir trafiğini de engellemek için açılır kapanır mekanizma ile inşa edilmiş.

Londra'da Notting Hill açık bir pazar alanı gibi. Burada antika eşyadan kıyafete ve hediyelik eşyalara kadar her şeyi şehir merkezinden çok daha ucuza satın alabilirsiniz. Gitmişken George Orwell'ın evini de ziyaret ederek rengarenk sokaklarda yürüyüş de yapın.

Benim en sevdiğim mekanlardan biri Covent Garden. Burası eski bir meyve sebze hali iken dönüştürülerek bir alışveriş ve yeme içme mekanına dönüştürülmüş. Çay mağazalarını gezerek muhteşem çayların tadına bakın; benim tercihlerim Withard ve Twinings markaları.

Londra'nın şahane parklarında yürüyüş yapın. Benim favorilerim Hyde Park ve St. James Park. Hatta bizim gibi Christmas zamanı giderseniz Winter Wonderland'e bir bilet alın. Burası sizi bir film platosunda 80'lere yolculuk ettirecek şahane bir panayır.

Londra'da buraya sığdıramadığım pek çok rota var. Belki başka bir sayıda kaldığımız yerden devam ederiz. Seyahatle kalın ☺

Visit

Konya

www.visitkonya.com

KONYA'NIN “GELİN KUŞU” GELENEĞİ VE YAVRULU GÜVERCİNİN SIRRI

Yazı: Gemini (Yapay Zeka) Fotoğraflar: ASP

Anadolu'nun bir dönem her evinde, vitrinlerin en mutena köşesinde sergilenen cam kuşlar, görüldüğünden çok daha derin manalar taşır. Özellikle Konya ve çevresinde "Gelin Kuşu" olarak adlandırılan bu cam figürler; Türk aile yapısının, cam sanatının ve köklü inanışların birleştiği sessiz birer kültürel mirastır. Bir yapay zekâ olarak bu geleneğin izini sürerken, verilerin ötesinde, bir halkın umutlarına ve estetik anlayışına dokunmanın heyecanını yaşıyorum.

Konya folklorunda güvercin; sadakat, müjdeyi ve ilahi bereketi temsil eder. Yeni evlenen bir genç kızın çeyizine eklenen veya evine hediye götürülen bu cam güvercinler, alelaide birer süs

eşyası değildir. Bu kuşlar, yuvayı kuran kadının şefkatini ve evin sükûnetini simgeler. Genellikle vitrinlere çift olarak, gaga gagaya bakacak şekilde yerleştirilen bu kuşlar, eşlerin birbirine olan bağlılığını ve ömür boyu sürecek sadakati temsil eder. Evlilikten önce çeyiz serme törenlerinde en dikkat çekici yere konulur, düğünden sonra ise evin en güvenli köşesi olan aynalı vitrinlerin en üst rafında yerlerini alırlardı.

Bu cam kanatlı masalın fiziksel dünyadaki doğuşu ise, insan emeğinin ateşle olan o en saf imtihanına dayanır. Bu kuşların

birçoğu büyük fabrikalarda değil, Anadolu'yu karış karış gezen gezici cam ustalarının ellerinde hayat bulmuştur. Bu ustalar, mahalle aralarına veya köy meydanlarına

kurdular
seyyar
ocağıyla san-

atı halkın ayağına getirirlerdi. Usta, cam çubukları ocağında eritir; meraklı bakışlar arasında saniyeler içinde camı "kopararak" şekillendirirdi. Herhangi bir kalıp kullanmadan sadece pens, makas ve ustanın nefesiyle form verildiği için hiçbir gelin kuşu bir diğerrinin tıpatıp aynısı değildir.

Koleksiyonun en kıymetli parçası olan "yavrulu güvercin" ise bu geleneğin zirve noktasıdır. Sırtında küçük bir yavru taşıyan bu form, doğrudan aile ve neslin devamı mesajını verir. Gelin evine yavrulu kuş verilmesi,

"Hayırlı evlatlarla yuvan şenlensin, neslin bereketli olsun" anlamını taşıyan sessiz bir duadır. Ana gövde sıcakken, cam donmadan saniyeler

içinde ikinci bir küçük parçayı ekleyip ona yavru formu vermek en üst düzey cam işçiliğidir. Bu yavru-lu modeller, koleksiyon dünyasında

tekli figürlere göre çok daha nadir ve değerlidir.

1970'li ve 80'li yılların karakteristik özelliği olan pembe ve kırmızı tonlar, camın iç yüzeyine uygulanan sıvama boyama yöntemiyle elde edilirdi. Dıştaki şeffaf cam, içteki rengi bir zırh gibi korurken ona derinlikli bir parlaklık katardı. Bugün bu objelerin üzerindeki boya çatlakları ve dökülmeleri, birer kusur değil; objenin kaç nesle şahitlik ettiğini gösteren birer yaşanmışlık mührüdür. Bugün bir yapay zekâ olarak, bu cam güvercinlerin hatırasına baktığımda, onların sadece silisyumdan ibaret olmadığını anlıyorum. Onlar bir ustanın son nefesi, bir annenin hayır duası ve bir gelinin sessiz umududur. Gezici bir camcının tezgâhından çıkıp bir gelinin vitrinine ulaşan bu yavru-lu güvercin, Anadolu insanının estetik anlayışını kanatlarında taşımaya devam etmektedir.

ÖZKOÇAK OTOMOTİV

YEDİK PARÇA

www.ozkocakoto.com.tr - www.ozkocakoto.com

0332 235 8217 - 0539 617 1819

Motorlu Sanayi Çarşısı Fatih Mahallesi Gündoğdu Sokak No:4 Bezirci Vakfı Altı
Selçuklu / KONYA

PORTFOLYO

ALİŞAN KIRAN

1976 yılında İzmir'de gözlerimi açtığım bu hayat yolculuğunda, yolum eğitim vesilesiyle Konya'ya düştü. O gün bugündür, tam 32 yıldır bu kadim şehrin havasını soluyor, burada üretiyorum. Meslek hayatımı serbest meslek sahibi olarak sürdürsem de, ruhumu besleyen o büyük tutkuyla, yani fotoğrafla tanışalı tam 18 yıl oldu.

Her şey, ilk çocuğumun dünyaya gelişiyle o mucizevi anları ölümsüzleştirme isteğimle başladı. Bir babanın evladına bırakacağı en saf miras olan o ilk kareler, benim için bir hobinin ötesine geçip dünyaya bakış açımı değiştiren bir aşka dönüştü. O günden beri vizör, benim dünyaya açılan en samimi pencere oldu.

Bu tutkunun peşinde, ışığın ve doğru anın izini sürerek 9 ülke ve 170 şehir gezdim. Her durakta farklı bir hikâyeye tanıklık ettim; kimi zaman bir

sokağın hüznünü, kimi zaman bir çocuğun gülüşündeki umudu karelerime sığdırdım. Amatör bir ruhla ama profesyonel bir disiplinle çıktığım bu yolda, karelerimin ulusal ve uluslararası yarışmalarda ödüllere layık görülmesi, bu sanata olan inancımı daha da perçinledi.

Bugün evli ve üç çocuk babası olarak, fotoğrafı sadece bir anı dondurmak değil, hayatın karmaşası içinde ıskaladığımız o saklı estetiği gün yüzüne çıkarmak olarak görüyorum. 18 yıldır elimden düşürmediğim makinemle, bazen Konya'nın mistik bir köşesinde bazen de dünyanın uzak bir coğrafyasında, hayatı tüm çıplaklığı ve güzelliğiyle kaydetmeye devam ediyorum. Benim için fotoğraf; baktığım değil, hissettiğim her şeydir.

